

PRAVILNIK

O STEPENU I VRSTI OBRAZOVANJA NASTAVNIKA I POMOĆNIH NASTAVNIKA U STRUČNIM ŠKOLAMA U PODRUČJU RADA MAŠINSTVO I OBRADA METALA

("Sl. glasnik RS - Prosvetni glasnik", br. 2/2025)

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se stepen i vrsta obrazovanja nastavnika i pomoćnih nastavnika u stručnim školama u području rada Mašinstvo i obrada metala i to za sticanje:

- 1) obrazovanja za rad u trajanju od dve godine;
- 2) srednjeg obrazovanja i vaspitanja u trogodišnjem i četvorogodišnjem trajanju;
- 3) stručne osposobljenosti za rad u trajanju od jedne godine, obrazovanja za rad u trajanju od dve godine i srednjeg obrazovanja u trajanju od tri godine za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom;
- 4) specijalističkog obrazovanja u jednogodišnjem trajanju.

Član 2

Nastavu i druge oblike obrazovno-vaspitanog rada iz opšteobrazovnih predmeta, kao i stručne poslove u području rada Mašinstvo i obrada metala može da izvodi lice koje ispunjava uslove za nastavnika, odnosno stručnog saradnika koji su propisani posebnim pravilnikom o stepenu i vrsti obrazovanja nastavnika, stručnih saradnika i vaspitača koji se donosi za sva područja rada.

Član 3

U području rada Mašinstvo i obrada metala nastavu i druge oblike obrazovno-vaspitanog rada iz stručnih predmeta može da izvodi za:

1) Hemija i tehnologija materijala

Hemija i mašinski materijali:

- (1) diplomirani hemičar;
- (2) profesor hemije;
- (3) diplomirani mašinski inženjer;
- (4) diplomirani inženjer mašinstva;
- (5) diplomirani inženjer tehnologije - svi odseci osim tekstilnog;
- (6) diplomirani inženjer metalurgije;
- (7) diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
- (8) diplomirani hemičar opšte hemije;
- (9) diplomirani hemičar za istraživanje i razvoj;
- (10) diplomirani hemičar - smer hemijsko inženjerstvo;
- (11) diplomirani inženjer hemije - smer analitički;
- (12) profesor mašinstva;
- (13) diplomirani hemičar - profesor hemije;
- (14) diplomirani hemičar - master;
- (15) diplomirani profesor hemije - master;
- (16) master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- (17) master inženjer tehnologije, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije studijski program inženjerstvo materijala;
- (18) master profesor hemije;

-
- (19) master hemičar;
  - (20) diplomirani inženjer za razvoj - mašinska struka;
  - (21) diplomirani inženjer mašinstva - master;
  - (22) inženjer mašinstva, osnovne akademske studije iz oblasti mašinskog inženjerstva.

2) Mašinski materijali

Materijali:

- (1) diplomirani mašinski inženjer;
- (2) diplomirani inženjer mašinstva;
- (3) diplomirani inženjer metalurgije;
- (4) diplomirani inženjer tehnologije - svi odseci osim tekstilnog;
- (5) profesor mašinstva;
- (6) diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
- (7) master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- (8) diplomirani inženjer za razvoj - mašinska struka;
- (9) diplomirani inženjer mašinstva - master;
- (10) inženjer mašinstva, osnovne akademske studije iz oblasti mašinskog inženjerstva;
- (11) diplomirani inženjer za upravljanje tehničkim sistemima.

3) Vazduhoplovni materijali:

- (1) diplomirani mašinski inženjer;
- (2) diplomirani inženjer mašinstva;
- (3) diplomirani inženjer metalurgije;
- (4) diplomirani inženjer tehnologije - svi odseci osim tekstilnog;
- (5) profesor mašinstva;
- (6) master inženjer tehnologije, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije studijski program inženjerstvo materijala;
- (7) master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- (8) diplomirani inženjer mašinstva - master.

4) Tehnička fizika:

- (1) diplomirani fizičar;
- (2) profesor fizike;
- (3) diplomirani mašinski inženjer;
- (4) diplomirani inženjer mašinstva;
- (5) profesor mehanike;
- (6) diplomirani mehničar;
- (7) profesor mašinstva;
- (8) diplomirani fizičar - profesor fizike - master;
- (9) diplomirani fizičar - teorijska i eksperimentalna fizika - master;
- (10) diplomirani fizičar - primenjena fizika i informatika - master;
- (11) diplomirani fizičar - medicinske fizika;
- (12) diplomirani profesor fizike - master;

-
- (13) diplomirani fizičar - master;
  - (14) diplomirani fizičar - master medicinske fizike;
  - (15) master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
  - (16) master profesor fizike;
  - (17) master fizičar;
  - (18) profesor fizike i astronomije;
  - (19) diplomirani inženjer mašinstva - master;
  - (20) inženjer mašinstva, osnovne akademske studije iz oblasti mašinskog inženjerstva;
  - (21) diplomirani inženjer za upravljanje tehničkim sistemima.

5) Tehničko crtanje

Tehničko crtanje sa nacrtom geometrijom

Nacrtna geometrija

Tehničko crtanje sa kompjuterskom grafikom:

- (1) diplomirani mašinski inženjer;
- (2) diplomirani inženjer mašinstva;
- (3) profesor mašinstva;
- (4) diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
- (5) master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- (6) diplomirani inženjer za razvoj - mašinska struka;
- (7) diplomirani inženjer mašinstva - master;
- (8) inženjer mašinstva, osnovne akademske studije iz oblasti mašinskog inženjerstva.

6) Mehanika

Tehnička mehanika

Tehnička mehanika sa mehanizmima

Mehanika fluida

Otpornost materijala

Mehanizmi

Mehanika i otpornost materijala:

- (1) diplomirani mašinski inženjer;
- (2) diplomirani inženjer mašinstva;
- (3) diplomirani mehaničar;
- (4) profesor mehanike;
- (5) profesor mašinstva;
- (6) master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- (7) diplomirani inženjer mašinstva - master;
- (8) inženjer mašinstva, osnovne akademske studije iz oblasti mašinskog inženjerstva.

7) Mašinski elementi*

Mašinski elementi i konstrukcije*

Osnove energetike

Osnove tehnike merenja i automatizacije

Termodinamika i hidraulika*

Hidraulika i pneumatika*

Osnove hidraulike i pneumatike*

Hidrauličke komponente i sistemi*

Pneumatske komponente i sistemi*

Termodinamika i termotehnika*

Pneumatika i hidraulika*

Osnove konstruisanja

Tehnološki postupci

Tehnološki postupci sa kontrolom

Konstrukcija alata i pribora

Osnove kompjuterske grafike*

Kompjuterska grafika*

Konstruisanje primenom računara

Projektovanje tehnoloških sistema

Upravljanje CNC mašinama

Termodinamika*

Mašinske konstrukcije

Metalne konstrukcije

Elementi automatizacije motornih vozila

Modeliranje mašinskih elemenata i konstrukcija*

Računom podržano konstruisanje*

Modeliranje mašinskih delova

Konstruisanje

Tehnologija mehaničkih spojeva*

Tehnika merenja i automatizacije

Alternativni energetske izvori

Energetska efikasnost

Mašinski elementi sa merenjem i kontrolom*

Modeliranje u mašinstvu*

Oblikovanje mašinskih proizvoda

Razvoj novog proizvoda

Mašinstvo i održivi razvoj*

Aditivne tehnologije

Cevne instalacije i sanitarni uređaji

Grejanje i klima uređaji

Postrojenja za grejanje

Rashladna postrojenja:

-
- (1) diplomirani mašinski inženjer;
  - (2) diplomirani inženjer mašinstva;
  - (3) profesor mašinstva;
  - (4) diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
  - (5) master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
  - (6) diplomirani inženjer mašinstva - master.

Izuzetno, nastavu iz predmeta navedenih u tački 7) i označenih sa * može da izvodi

- (1) inženjer mašinstva, osnovne akademske studije iz oblasti mašinskog inženjerstva.

8) Tehnička kontrola proizvoda

Tehnička kontrola

Osnove tehnike merenja i kontrole

Tehnika merenja

Merenje i kontrolisanje

Kontrola kvaliteta

Osnove tehnike merenja i automatizacije:

- (1) diplomirani mašinski inženjer;
- (2) diplomirani inženjer mašinstva;
- (3) profesor mašinstva;
- (4) diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
- (5) master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- (6) diplomirani inženjer mašinstva - master;
- (7) inženjer mašinstva, osnovne akademske studije iz oblasti mašinskog inženjerstva.

9) Zavarivanje i srodni postupci:

- (1) diplomirani mašinski inženjer;
- (2) diplomirani inženjer mašinstva;
- (3) profesor mašinstva;
- (4) diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
- (5) master inženjer metalurgije;
- (6) master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- (7) diplomirani inženjer za razvoj - mašinska struka;
- (8) diplomirani inženjer mašinstva - master.

10) Tehnologija obrade

Tehnologija mašinske obrade

Tehnologija obrade u optici

Tehnologija izrade delova optičkih instrumenata

Tehnologija montaže i održavanja optičkih instrumenata

Tehnologija izrade optičkih sočiva

Tehnologije i alati za obradu deformisanjem

Postupci i alati za preradu plastičnih masa

Alati za livenje

Održavanje alata:

- (1) diplomirani mašinski inženjer;
- (2) diplomirani inženjer mašinstva;
- (3) profesor mašinstva;
- (4) diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
- (5) master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- (6) master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinstva;
- (7) diplomirani inženjer mašinstva - master;
- (8) inženjer mašinstva, osnovne akademske studije iz oblasti mašinskog inženjerstva.

11) Organizacija rada

Organizacija rada i menadžment

Upravljanje sistemom kvaliteta

Planiranje i organizacija rada:

- (1) diplomirani mašinski inženjer;
- (2) diplomirani inženjer mašinstva;
- (3) diplomirani inženjer metalurgije - za obrazovne profile: mašinski tehničar i brodomašinski tehničar;
- (4) diplomirani inženjer organizacije rada;
- (5) profesor mašinstva;
- (6) diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
- (7) master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- (8) diplomirani inženjer za razvoj - mašinska struka;
- (9) master inženjer industrijskog inženjerstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva ili industrijskog inženjerstva;
- (10) diplomirani inženjer za industrijski menadžment;
- (11) diplomirani inženjer organizacionih nauka - odsek za menadžment;
- (12) diplomirani inženjer menadžmenta za industrijski menadžment;
- (13) diplomirani inženjer mašinstva - master;
- (14) diplomirani inženjer menadžmenta - master, oblast industrijskog inženjerstva i inženjerskog menadžmenta;
- (15) inženjer mašinstva, osnovne akademske studije iz oblasti mašinskog inženjerstva.

12) Preduzetništvo:

- (1) diplomirani mašinski inženjer;
- (2) diplomirani inženjer mašinstva;
- (3) diplomirani inženjer metalurgije - za obrazovne profile: mašinski tehničar i brodomašinski tehničar;
- (4) diplomirani inženjer organizacije rada;
- (5) profesor mašinstva;
- (6) diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
- (7) master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- (8) diplomirani inženjer za razvoj - mašinska struka;
- (9) master inženjer industrijskog inženjerstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti

---

mašinskog inženjerstva ili industrijskog inženjerstva;

(10) diplomirani inženjer za industrijski menadžment;

(11) diplomirani inženjer organizacionih nauka - odsek za menadžment;

(12) diplomirani inženjer menadžmenta za industrijski menadžment;

(13) diplomirani ekonomista;

(14) master ekonomista i završene osnovne akademske studije u oblasti ekonomije;

(15) diplomirani inženjer mašinstva - master;

(16) diplomirani inženjer menadžmenta - master, oblast industrijskog inženjerstva i inženjerskog menadžmenta;

(17) inženjer mašinstva, osnovne akademske studije iz oblasti mašinskog inženjerstva;

(18) diplomirani inženjer za upravljanje tehničkim sistemima.

13) Osnove elektrotehnike

Osnove elektrotehnike i elektronike

Elektrotehnika i elektronika

Elektrotehnika

Elektronika

Električne mašine

Elektronika i mikroprocesori

Mikrokontrolerske platforme u robotici:

(1) profesor elektrotehnike;

(2) diplomirani inženjer elektronike;

(3) diplomirani inženjer elektrotehnike;

(4) master inženjer elektrotehnike i računarstva;

(5) master inženjer mehatronike.

14) Termoenergetska postrojenja

Hydroenergetska postrojenja

Gas i pneumoenergetska postrojenja

Postrojenja za grejanje i klimatizaciju

Pomoćne brodske mašine i uređaji

Održavanje brodskih postrojenja

Osnove brodogradnje

Tehnologija brodogradnje

Automatizacija proizvodnje

Elementi automatizacije i robotike

Tehnologija obrade na numerički upravljanim mašinama

Tehnologija za kompjuterski upravljane mašine

Tehnologija za CNC mašine

Automatizacija proizvodnje i fleksibilni proizvodni sistemi

Automatizacija proizvodnje i fleksibilni tehnološki sistemi

Fleksibilni proizvodni sistemi

Roboti

Programiranje za kompjuterski upravljane mašine

Programiranje CNC mašina

Automatsko upravljanje

Upravljački sistemi u termoenergetici

Digitalni sistemi i procesni računari

Termoenergetski procesi

Energetski procesi

Automatizacija postrojenja

Energetska postrojenja

Brodmašinstvo

Poznavanje broda

Brodski motori SUS

Brodsko parna postrojenja

Konstrukcija broda

Računari u brodogradnji

Računari u mašinstvu

Konstrukcija sa montažom

Oprema navoza i dokova

Teorija broda

Trasiranje broda

Projektovanje broda

Oprema broda

Otpor i propulzija broda

Motorna vozila

Eksploatacija i održavanje motornih vozila

Ispitivanje motora i motornih vozila

Modeliranje elemenata i sistema motornih vozila

Organizacija rada i tehničkog pregleda

Motori SUS

Motori sa unutrašnjim sagorevanjem 1

Motori sa unutrašnjim sagorevanjem 2

Osnove motora sa unutrašnjim sagorevanjem

Ispitivanje mašinskih konstrukcija

Ispitivanje mašinskih delova i konstrukcija

Automatizacija i robotika

Aerodinamika i upravljivost aviona

Konstrukcija aviona

Helikopteri

Vazduhoplovne klipne pogonske grupe

Vazduhoplovne turbomlazne pogonske grupe

Sistemi aviona

Organizacija održavanja vazduhoplova

Vazduhoplovni propisi

Tehnologija bravarskih radova

Tehnologija metalnih konstrukcija i procesne opreme

Tehnologija zavarenih konstrukcija

Tehnologija mašinske obrade

Tehnologija montaže

Održavanje industrijskih mašina

Metode praćenja učestalosti kvarova

Reparatura mašinskih delova

Alati, pribori i merenja

Osnovne metode ispitivanja bez razaranja

Mehatronski sistemi

Tehnologija mašinske obrade na konvencionalnim mašinama

Tehnologija mašinske obrade na numerički upravljanim mašinama

Livenje u peščanim kalupima

Termička obrada

Termička obrada i inženjerstvo površina

Obrada metala u plastičnom stanju

Mehatronika

Tehnologija brodogradnje

Merenje i kontrola kvaliteta

Merenje i kontrola

Tehnologija mašinske obrade na kompjuterski upravljanim (CNC) mašinama:

(1) diplomirani mašinski inženjer;

(2) diplomirani inženjer mašinstva;

(3) master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;

(4) diplomirani inženjer mašinstva - master.

15) Postrojenja za grejanje i hlađenje

Postrojenja za ventilaciju i klimatizaciju

(1) diplomirani mašinski inženjer;

(2) diplomirani inženjer mašinstva;

(3) master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;

(4) diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;

(5) diplomirani inženjer mašinstva - master.

16) Električna merenja u sistemima automatskog upravljanja

Električni pogon i oprema

Električni i elektronski sistemi na vozilima:

- (1) diplomirani mašinski inženjer;
- (2) diplomirani inženjer mašinstva;
- (3) diplomirani inženjer elektrotehnike;
- (4) diplomirani inženjer elektronike;
- (5) master inženjer elektrotehnike i računarstva;
- (6) master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- (7) diplomirani inženjer mašinstva - master.

17) Digitalna tehnika i sistemi elektronskih instrumenata:

- (1) diplomirani inženjer elektrotehnike;
- (2) diplomirani inženjer elektronike;
- (3) master inženjer elektrotehnike i računarstva;
- (4) master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- (5) diplomirani inženjer mašinstva - master.

18) Ljudski faktor u vazduhoplovstvu:

- (1) doktor medicine;
- (2) specijalista doktor medicine, u oblasti vazduhoplovne medicine.

19) Medicina za pomorce:

- (1) doktor medicine.

20) Oftalmologija:

- (1) doktor medicine;
- (2) specijalista doktor medicine, specijalista oftalmologije.

21) Brodska elektrotehnika

Brodska automatizacija

Brodske električne mašine i uređaji:

- (1) profesor elektrotehnike;
- (2) diplomirani inženjer elektronike;
- (3) diplomirani inženjer elektrotehnike;
- (4) master inženjer elektrotehnike i računarstva.

22) Pomorsko pravo:

- (1) diplomirani pravnik;
- (2) diplomirani saobraćajni inženjer;
- (3) lice sa završenom visokom pomorskom školom;
- (4) master inženjer saobraćaja, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti saobraćajnog inženjerstva, studijski program/modul vodni saobraćaj i transport.

23) Sigurnost plovidbe:

- (1) diplomirani saobraćajni inženjer;
- (2) lice sa završenom visokom pomorskom školom;
- (3) master inženjer saobraćaja, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti saobraćajnog

---

inženjerstva, studijski program / modul vodni saobraćaj i transport.

24) Optika:

- (1) diplomirani fizičar;
- (2) diplomirani astrofizičar;
- (3) profesor fizike;
- (4) diplomirani fizičar - profesor fizike - master;
- (5) diplomirani fizičar - teorijska i eksperimentalna fizika - master;
- (6) diplomirani fizičar - primenjena i kompjuterska fizika - master;
- (7) diplomirani fizičar - primenjena fizika i informatika - master;
- (8) diplomirani fizičar - medicinska fizika;
- (9) diplomirani profesor fizike - master;
- (10) diplomirani fizičar - master;
- (11) diplomirani fizičar - master medicinske fizike;
- (12) master profesor fizike;
- (13) master fizičar;
- (14) diplomirani inženjer elektrotehnike - smer tehnička fizika.

25) Optika naočara:

- (1) diplomirani fizičar;
- (2) profesor fizike;
- (3) diplomirani fizičar - profesor fizike - master;
- (4) diplomirani fizičar - teorijska i eksperimentalna fizika - master;
- (5) diplomirani fizičar - primenjena i kompjuterska fizika - master;
- (6) diplomirani fizičar - primenjena fizika i informatika - master;
- (7) diplomirani fizičar - medicinska fizika;
- (8) diplomirani profesor fizike - master;
- (9) diplomirani fizičar - master;
- (10) diplomirani fizičar - master medicinske fizike;
- (11) master profesor fizike;
- (12) master fizičar.

26) Optički materijali:

- (1) diplomirani mašinski inženjer;
- (2) diplomirani inženjer mašinstva;
- (3) diplomirani inženjer tehnologije;
- (4) diplomirani hemičar;
- (5) profesor mašinstva;
- (6) profesor hemije;
- (7) master profesor hemije;
- (8) diplomirani hemičar - profesor hemije;
- (9) master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinstva;

-
- (10) master hemičar;
  - (11) diplomirani fizikohemičar;
  - (12) diplomirani inženjer mašinstva - master.

27) Optička merenja:

- (1) diplomirani fizičar;
- (2) profesor fizike;
- (3) diplomirani fizičar - profesor fizike - master;
- (4) diplomirani fizičar - teorijska i eksperimentalna fizika - master;
- (5) diplomirani fizičar - primenjena i kompjuterska fizika - master;
- (6) diplomirani fizičar - primenjena fizika i informatika - master;
- (7) diplomirani fizičar - medicinska fizika;
- (8) diplomirani profesor fizike - master;
- (9) diplomirani fizičar - master;
- (10) diplomirani fizičar - master medicinske fizike;
- (11) master profesor fizike;
- (12) master fizičar.

28) Optički instrumenti:

- (1) diplomirani fizičar;
- (2) diplomirani inženjer geodezije;
- (3) profesor fizike;
- (4) diplomirani fizičar - profesor fizike - master;
- (5) diplomirani fizičar - teorijska i eksperimentalna fizika - master;
- (6) diplomirani fizičar - primenjena i kompjuterska fizika - master;
- (7) diplomirani fizičar - primenjena fizika i informatika - master;
- (8) diplomirani fizičar - medicinska fizika;
- (9) diplomirani profesor fizike - master;
- (10) diplomirani fizičar - master;
- (11) diplomirani fizičar - master medicinske fizike;
- (12) diplomirani inženjer elektrotehnike - smer tehnička fizika;
- (13) master inženjer elektrotehnike i računarstva - smer tehnička fizika;
- (14) master profesor fizike;
- (15) master fizičar.

29) Fotografija:

- (1) diplomirani fotograf primenjenih umetnosti i dizajna;
- (2) diplomirani dizajner;
- (3) diplomirani dizajner industrijskih proizvoda;
- (4) master primenjeni umetnik, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije na studijskom programu/modulu fotografija;
- (5) master likovni umetnik, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije na studijskom programu/modulu fotografija;

---

(6) master likovni umetnik, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije iz oblasti likovne umetnosti, odnosno primenjene umetnosti i dizajna, odnosno fotografije.

30) Tehnologija optike:

- (1) diplomirani fizičar;
- (2) diplomirani inženjer elektrotehnike - smer tehnička fizika;
- (3) profesor fizike;
- (4) master inženjer elektrotehnike i računarstva - smer tehnička fizika;
- (5) diplomirani fizičar - profesor fizike - master;
- (6) diplomirani fizičar - teorijska i eksperimentalna fizika - master;
- (7) diplomirani fizičar - primenjena i kompjuterska fizika - master;
- (8) diplomirani fizičar - primenjena fizika i informatika - master;
- (9) diplomirani fizičar - medicinska fizika;
- (10) diplomirani profesor fizike - master;
- (11) diplomirani fizičar - master;
- (12) diplomirani fizičar - master medicinske fizike;
- (13) master profesor fizike;
- (14) master fizičar.

31) Dizajn:

- (1) lice sa završenim fakultetom primenjenih umetnosti, odsek industrijski dizajn;
- (2) diplomirani dizajner;
- (3) diplomirani dizajner industrijskih proizvoda;
- (4) master dizajner, prethodno završene osnovne akademske studije na studijskom programu, odnosno modulu unutrašnja arhitektura, dizajn enterijera, dizajn enterijera i nameštaja, odnosno industrijski dizajn;
- (5) master likovni umetnik, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije iz oblasti likovne umetnosti, odnosno primenjene umetnosti i dizajna.

32) Računari u optici:

- (1) diplomirani mašinski inženjer;
- (2) diplomirani inženjer mašinstva;
- (3) diplomirani inženjer elektrotehnike - smer tehnička fizika;
- (4) diplomirani fizičar - primenjena i kompjuterska fizika - master;
- (5) diplomirani fizičar - primenjena fizika i informatika - master;
- (6) diplomirani profesor fizike - informatike - master;
- (7) master fizičar (studijska grupa master fizičar - fizika - informatika, studijska grupa master fizičar - primenjena i kompjuterska fizika i studijska grupa master fizičar - profesor fizike i informatike);
- (8) master profesor fizike;
- (9) master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinstva;
- (10) diplomirani inženjer mašinstva - master.

33) Računari i programiranje

Programiranje i programski jezici:

- (1) diplomirani matematičar - informatičar;
- (2) diplomirani inženjer elektrotehnike;

-
- (3) profesor informatike;
  - (4) diplomirani mašinski inženjer;
  - (5) diplomirani inženjer mašinstva;
  - (6) diplomirani inženjer računarstva;
  - (7) diplomirani inženjer elektronike;
  - (8) diplomirani inženjer za informacione sisteme, odnosno diplomirani inženjer organizacije za informacione sisteme i diplomirani inženjer organizacionih nauka, odseci za informacione sisteme, informacione sisteme i tehnologije;
  - (9) profesor tehnike i informatike;
  - (10) diplomirani matematičar;
  - (11) master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinstva;
  - (12) master matematičar;
  - (13) master informatičar;
  - (14) master inženjer elektrotehnike i računarstva;
  - (15) master inženjer informacionih tehnologija;
  - (16) master inženjer organizacionih nauka (studijski program Informacioni sistemi i tehnologije ili Softversko inženjerstvo i računarske nauke);
  - (17) diplomirani inženjer mašinstva - master.

Lica iz podtač. (12)-(16) ove tačke, koja su stekla akademsko zvanje master, moraju imati, u okviru završenih studija, položenih najmanje pet predmeta iz oblasti računarstva i informatike (od toga najmanje jedan iz oblasti Programiranje i najmanje jedan iz oblasti Objektno orijentisano programiranje) i najmanje dva predmeta iz jedne ili dve sledeće oblasti - Matematika ili Teorijsko računarstvo, što dokazuju potvrdom izdatom od strane matične visokoškolske ustanove.

34) Tehnologija obrazovnog profila:

34a) Za obrazovne profile: metalostrugar, metaloglođač, metalobrusač, metalobušač, bravar, limar, autolimar, zavarivač, instalater, mašinbravar, mehaničar hidraulike i pneumatike, automehaničar, mehaničar šinskih vozila, mehaničar privredne mehanizacije, mehaničar radnih mašina, pogonski tehničar mašinske obrade, pogonski tehničar - mehaničar za radne mašine, alatničar, precizni mehaničar, mehaničar uređaja za merenje i regulaciju, mehaničar medicinske i laboratorijske opreme, časovničar; pogonski tehničar - mehaničar za motore i vozila:

- (1) diplomirani mašinski inženjer;
- (2) diplomirani inženjer mašinstva;
- (3) profesor mašinstva;
- (4) diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
- (5) master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinstva;
- (6) diplomirani inženjer za razvoj - mašinska struka;
- (7) diplomirani inženjer mašinstva - master.

34b) Za obrazovne profile: brodograditelj, metalostrugar numerički upravljanih mašina, metaloglođač numerički upravljanih mašina, mehaničar numerički upravljanih mašina, pogonski tehničar mašinske obrade, tehničar za montažu numerički upravljanih mašina, mehaničar - oružar:

- (1) diplomirani mašinski inženjer;
- (2) diplomirani inženjer mašinstva;
- (3) master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinstva;
- (4) diplomirani inženjer mašinstva - master.

35) Praktična nastava

Osnovna automehaničarska praksa

Održavanje motora sa unutrašnjim sagorevanjem

Održavanje motornih vozila:

1) Za sve obrazovne profile u trogodišnjem i četvorogodišnjem trajanju u prvom razredu i za obrazovni profil mašinski tehničar za kompjutersko konstruisanje u drugom, trećem i četvrtom razredu:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- profesor mašinstva;
- profesor tehnike i mašinstva;
- diplomirani inženjer za upravljanje tehničkim sistemima - klimatizacija, grejanje i hlađenje;
- diplomirani inženjer za upravljanje tehničkim sistemima - procesna tehnika;
- diplomirani inženjer za upravljanje tehničkim sistemima - održavanje mašina;
- strukovni inženjer mašinstva, iz oblasti mašinsko inženjerstvo;
- inženjer mašinstva;
- inženjer mašinstva - za proizvodno mašinstvo;
- mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
- viši stručni radnik metalske struke;
- nastavnik praktične nastave metalske struke;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- strukovni inženjer mašinstva;
- strukovni inženjer mašinskog inženjerstva;
- strukovni inženjer proizvodno-inženjerske informatike;
- specijalista strukovni inženjer mašinstva, prethodno završene strukovne studije u mašinstvu;
- odgovarajuće srednje stručno obrazovanje u oblasti mašinstva, položen odgovarajući specijalistički odnosno majstorski ispit sa petogodišnjom praksom;
- nastavnik proizvodnog mašinstva;
- diplomirani inženjer za razvoj - mašinska struka;
- strukovni master inženjer mašinstva;
- diplomirani inženjer mašinstva - master;
- inženjer mašinstva - za proizvodno mašinstvo;
- mašinski inženjer za mašinske konstrukcije i mehanizaciju.

Lice iz svih alineja ove podtačke treba da je steklo trogodišnje ili četvorogodišnje obrazovanje u području rada Mašinstvo i obrada metala ili najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima odgovarajućeg profila van obrazovne ustanove.

2) Za sve obrazovne profile u trogodišnjem trajanju u drugom i trećem razredu osim za obrazovni profil mehaničar optike i četvorogodišnjem trajanju u drugom, trećem i četvrtom razredu, osim za obrazovne profile: mašinski tehničar za kompjutersko konstruisanje i tehničara optike:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- profesor mašinstva;
- profesor tehnike i mašinstva;
- diplomirani inženjer za upravljanje tehničkim sistemima - klimatizacija, grejanje i hlađenje;
- diplomirani inženjer za upravljanje tehničkim sistemima - procesna tehnika;

-
- diplomirani inženjer za upravljanje tehničkim sistemima - održavanje mašina;
  - strukovni inženjer mašinstva, iz oblasti mašinsko inženjerstvo;
  - inženjer mašinstva;
  - inženjer mašinstva - za proizvodno mašinstvo;
  - mašinski inženjer;
  - diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
  - viši stručni radnik metalske struke;
  - nastavnik praktične nastave metalske struke;
  - master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
  - strukovni inženjer mašinstva;
  - specijalista strukovni inženjer mašinstva, prethodno završene strukovne studije u mašinstvu;
  - diplomirani inženjer za razvoj - mašinska struka;
  - strukovni master inženjer mašinstva;
  - odgovarajuće srednje stručno obrazovanje u oblasti mašinstva, položen odgovarajući specijalistički odnosno majstorski ispit sa petogodišnjom praksom;
  - diplomirani inženjer mašinstva - master;
  - inženjer mašinstva - za proizvodno mašinstvo.

Lice iz svih alineja ove podtačke treba da je steklo trogodišnje ili četvorogodišnje obrazovanje u području rada Mašinstvo i obrada metala ili najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima odgovarajućeg profila van obrazovne ustanove.

3) Za obrazovne profile: mehaničar optike u drugom i trećem razredu, tehničar optike u drugom, trećem i četvrtom razredu:

- diplomirani fizičar;
- diplomirani fiziko-hemičar;
- profesor fizike.
- diplomirani fizičar - medicinska fizika;
- diplomirani profesor fizike - master;
- diplomirani fizičar - master;
- diplomirani fizičar - master medicinske fizike;
- master profesor fizike;
- master fizičar;
- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinstva;
- diplomirani inženjer za razvoj - mašinska struka;
- diplomirani inženjer mašinstva - master.

Lice iz al. 10-13. ove podtačke treba da je steklo odgovarajuće srednje obrazovanje za optičara, mehaničara optike ili tehničara optike.

4) Za obrazovni profil: mašinski tehničar motornih vozila (blok nastava):

a) Teorijska nastava:

- diplomirani saobraćajni inženjer, odnosno diplomirani inženjer saobraćaja, odseci drumski i gradski saobraćaj ili drumski i gradski saobraćaj i transport;

-
- nastavnik praktične nastave saobraćajne struke;
  - saobraćajni inženjer, odnosno inženjer saobraćaja odseci ili odeljenje drumski i gradski saobraćaj ili drumski i gradski saobraćaj i transport;
  - master inženjer saobraćaja, prethodno završene osnovne akademske studije iz saobraćajnog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: drumski i gradski saobraćaj i transport - transport; drumski i gradski saobraćaj i transport - saobraćaj; drumski i gradski saobraćaj i transport - bezbednost drumskog saobraćaja, saobraćaj i transport;
  - diplomirani inženjer saobraćaja, završene osnovne akademske studije iz saobraćajnog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: drumski i gradski saobraćaj i transport - transport, drumski i gradski saobraćaj i transport - saobraćaj, drumski i gradski saobraćaj i transport - bezbednost drumskog saobraćaja saobraćaj i transport;
  - strukovni master inženjer saobraćaja završene osnovne strukovne studije iz saobraćajnog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: drumski i gradski saobraćaj, drumski saobraćaj ili javni gradski i industrijski saobraćaj;
  - specijalista strukovni inženjer saobraćaja, završene osnovne strukovne studije iz saobraćajnog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: drumski i gradski saobraćaj, drumski saobraćaj ili javni gradski i industrijski saobraćaj;
  - strukovni inženjer saobraćaja, završene osnovne strukovne studije iz saobraćajnog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: drumski i gradski saobraćaj, drumski saobraćaj ili javni gradski i industrijski saobraćaj;
  - master inženjer mašinstva saobraćajno mašinstvo, završene integrisane studije na studijskom programu mašinsko inženjerstvo.

Lica iz ove podtačke treba da imaju prethodno stečeno trogodišnje ili četvorogodišnje obrazovanje za odgovarajući obrazovni profil ili jednogodišnje specijalističko obrazovanje u oblasti saobraćaja.

b) Za deo sadržaja obuke vožnje u bloku:

- diplomirani saobraćajni inženjer, odnosno diplomirani inženjer saobraćaja, odseci drumski i gradski saobraćaj ili drumski i gradski saobraćaj i transport;
- nastavnik praktične nastave saobraćajne struke;
- saobraćajni inženjer, odnosno inženjer saobraćaja odseci ili odeljenje drumski i gradski saobraćaj ili drumski i gradski saobraćaj i transport;
- master inženjer saobraćaja, prethodno završene osnovne akademske studije iz saobraćajnog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: drumski i gradski saobraćaj i transport - transport; drumski i gradski saobraćaj i transport - bezbednost drumskog saobraćaja; saobraćaj i transport;
- diplomirani inženjer saobraćaja, završene osnovne akademske studije iz saobraćajnog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: drumski i gradski saobraćaj i transport - transport; drumski i gradski saobraćaj i transport - bezbednost drumskog saobraćaja; saobraćaj i transport;
- strukovni master inženjer saobraćaja, odnosno strukovni master inženjer saobraćaja završene osnovne strukovne studije iz saobraćajnog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: drumski i gradski saobraćaj, drumski saobraćaj ili javni gradski i industrijski saobraćaj;
- specijalista strukovni inženjer saobraćaja, završene osnovne strukovne studije iz saobraćajnog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: drumski i gradski saobraćaj, drumski saobraćaj ili javni gradski i industrijski saobraćaj;
- strukovni inženjer saobraćaja, završene osnovne strukovne studije iz saobraćajnog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: drumski i gradski saobraćaj, drumski saobraćaj ili javni gradski i industrijski saobraćaj;
- vozač motornih vozila - instruktor;
- instruktor vožnje;
- vozač instruktor - specijalista.

Lice iz al. 1-8. ove podtačke mora da ima položen specijalistički ispit odgovarajuće kategorije za vozača motornih vozila - instruktora ili instruktora vožnje ili vozača instruktora - specijalistu.

v) Za deo sadržaja prve pomoći u bloku:

- lice sa odgovarajućom dozvolom (licencom) koju izdaje ministarstvo nadležno za poslove zdravlja.

5) Za obrazovni profil: mehaničar motornih vozila (blok nastava):

Modul: POZNAVANJE SAOBRAĆAJNIH PRAVILA I PROPISA (30 časova)

a) Teorijska nastava:

- diplomirani saobraćajni inženjer, odnosno diplomirani inženjer saobraćaja, odseci drumski i gradski saobraćaj ili drumski i gradski saobraćaj i transport;

- nastavnik praktične nastave saobraćajne struke;
- saobraćajni inženjer, odnosno inženjer saobraćaja odseci ili odeljenje drumski i gradski saobraćaj ili drumski i gradski saobraćaj i transport;
- master inženjer saobraćaja, prethodno završene osnovne akademske studije iz saobraćajnog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: drumski i gradski saobraćaj i transport - transport; drumski i gradski saobraćaj i transport - saobraćaj; drumski i gradski saobraćaj i transport - bezbednost drumskog saobraćaja, saobraćaj i transport;
- diplomirani inženjer saobraćaja, završene osnovne akademske studije iz saobraćajnog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: drumski i gradski saobraćaj i transport - transport, drumski i gradski saobraćaj i transport - saobraćaj, drumski i gradski saobraćaj i transport - bezbednost drumskog saobraćaja saobraćaj i transport;
- strukovni master inženjer saobraćaja, odnosno strukovni master inženjer saobraćaja završene osnovne strukovne studije iz saobraćajnog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: drumski i gradski saobraćaj, drumski saobraćaj ili javni gradski i industrijski saobraćaj;
- specijalista strukovni inženjer saobraćaja, završene osnovne strukovne studije iz saobraćajnog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: drumski i gradski saobraćaj, drumski saobraćaj ili javni gradski i industrijski saobraćaj;
- strukovni inženjer saobraćaja, završene osnovne strukovne studije iz saobraćajnog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: drumski i gradski saobraćaj, drumski saobraćaj ili javni gradski i industrijski saobraćaj;
- master inženjer mašinstva saobraćajno mašinstvo, završene integrisane studije na studijskom programu mašinsko inženjerstvo.

Lica iz ove podtačke treba da imaju prethodno stečeno trogodišnje ili četvorogodišnje obrazovanje za odgovarajući obrazovni profil ili jednogodišnje specijalističko obrazovanje u oblasti saobraćaja.

Modul: PRVA POMOĆ I OBUKA VOŽNJE NA MOTORNOM VOZILU "B" KATEGORIJE

(10 časova: PRVA POMOĆ + 40 časova: OBUKA VOŽNJE NA MOTORNOM VOZILU "B" KATEGORIJE)

b) Za sadržaj: PRVE POMOĆI:

- lice sa odgovarajućom dozvolom (licencom) koju izdaje ministarstvo nadležno za poslove zdravlja;

v) Za sadržaj: OBUKA VOŽNJE NA MOTORNOM VOZILU "B" KATEGORIJE:

- diplomirani saobraćajni inženjer, odnosno diplomirani inženjer saobraćaja, odseci drumski i gradski saobraćaj ili drumski i gradski saobraćaj i transport;
- nastavnik praktične nastave saobraćajne struke;
- saobraćajni inženjer, odnosno inženjer saobraćaja odseci ili odeljenje drumski i gradski saobraćaj ili drumski i gradski saobraćaj i transport;
- master inženjer saobraćaja, prethodno završene osnovne akademske studije iz saobraćajnog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: drumski i gradski saobraćaj i transport - transport; drumski i gradski saobraćaj i transport - bezbednost drumskog saobraćaja; saobraćaj i transport;
- diplomirani inženjer saobraćaja, završene osnovne akademske studije iz saobraćajnog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: drumski i gradski saobraćaj i transport - transport; drumski i gradski saobraćaj i transport - bezbednost drumskog saobraćaja; saobraćaj i transport;
- strukovni master inženjer saobraćaja, odnosno strukovni master inženjer saobraćaja završene osnovne strukovne studije iz saobraćajnog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: drumski i gradski saobraćaj, drumski saobraćaj ili javni gradski i industrijski saobraćaj;
- specijalista strukovni inženjer saobraćaja, završene osnovne strukovne studije iz saobraćajnog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: drumski i gradski saobraćaj, drumski saobraćaj ili javni gradski i industrijski saobraćaj;
- strukovni inženjer saobraćaja, završene osnovne strukovne studije iz saobraćajnog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: drumski i gradski saobraćaj, drumski saobraćaj ili javni gradski i industrijski saobraćaj;
- vozač motornih vozila - instruktor;
- instruktor vožnje;
- vozač instruktor - specijalista.

Lice iz al. 1-8. ove podtačke mora da ima položen specijalistički ispit odgovarajuće kategorije za vozača motornih vozila - instruktora ili instruktora vožnje ili vozača instruktora - specijalistu.

6) Za obrazovni profil: tehničar za dizajn u mašinstvu u trećem i četvrtom razredu:

- diplomirani mašinski inženjer;

-
- diplomirani inženjer mašinstva;
  - profesor mašinstva;
  - profesor tehnike i mašinstva;
  - diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
  - master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva

36) Pomoćni nastavnik:

- (1) lice sa stečenim odgovarajućim specijalističkim obrazovanjem u oblasti mašinstva odnosno majstorskim ispitom i petogodišnjom praksom;
- (2) lice sa stečenim odgovarajućim trogodišnjim ili četvorogodišnjim obrazovanjem u oblasti mašinstva.

37) Osnove bravarskih radova

Metalne konstrukcije i procesna oprema

Zavarene konstrukcije

Ručna obrada

Održavanje i montaža

Mašinska obrada na konvencionalnim mašinama

Mašinska obrada na numerički upravljanim mašinama

Montaža i demontaža

Zavarivanje

Reparatura

Mašinska obrada na kompjuterski upravljanim (CNC) mašinama:

- (1) diplomirani mašinski inženjer;
- (2) diplomirani inženjer mašinstva;
- (3) profesor mašinstva;
- (4) profesor tehnike i mašinstva;
- (5) diplomirani inženjer za upravljanje tehničkim sistemima - procesna tehnika;
- (6) strukovni inženjer mašinstva, iz oblasti mašinsko inženjerstvo;
- (7) inženjer mašinstva;
- (8) viši stručni radnik metalske struke;
- (9) nastavnik praktične nastave metalske struke;
- (10) master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- (11) strukovni inženjer mašinstva;
- (12) specijalista strukovni inženjer mašinstva, prethodno završene strukovne studije u mašinstvu;
- (13) odgovarajuće srednje stručno obrazovanje u oblasti mašinstva, položen odgovarajući specijalistički odnosno majstorski ispit sa petogodišnjom praksom;
- (14) strukovni master inženjer mašinstva;
- (15) diplomirani inženjer mašinstva - master;
- (16) strukovni inženjer mašinskog inženjerstva;
- (17) strukovni inženjer proizvodno-inženjerske informatike.

Lice iz svih alineja ove podtačke treba da je steklo prethodno trogodišnje ili četvorogodišnje obrazovanje za odgovarajući obrazovni profil ili najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima odgovarajućeg obrazovnog profila van obrazovne ustanove.

37a) Praktičnu nastavu i praktičnu nastavu u bloku za obrazovni profil: Tehničar grejanja i klimatizacije može da izvodi:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- profesor mašinstva;
- profesor tehnike i mašinstva;
- diplomirani inženjer za upravljanje tehničkim sistemima - klimatizacija, grejanje i hlađenje;
- diplomirani inženjer za upravljanje tehničkim sistemima - procesna tehnika;
- diplomirani inženjer za upravljanje tehničkim sistemima - održavanje mašina;
- strukovni inženjer mašinstva, iz oblasti mašinsko inženjerstvo;
- inženjer mašinstva;
- mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
- viši stručni radnik metalske struke;
- nastavnik praktične nastave metalske struke;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- strukovni inženjer mašinstva;
- specijalista strukovni inženjer mašinstva, prethodno završene strukovne studije u mašinstvu;
- odgovarajuće srednje stručno obrazovanje u oblasti mašinstva, položen odgovarajući specijalistički odnosno majstorski ispit sa petogodišnjom praksom;
- diplomirani inženjer mašinstva - master.

Lice iz stava 1. ove tačke treba da je steklo trogodišnje ili četvorogodišnje obrazovanje u području rada Mašinstvo i obrada metala ili da ima najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima odgovarajućeg profila van obrazovne ustanove.

38) Nastavu i druge oblike obrazovno-vaspitnog rada iz stručnih predmeta za obrazovne profile: elektrozavarivač, zavarivač i rezač gasom, kovač - metalospreser i oštrač alata može da izvodi:**1) Osnove mašinstva:**

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- profesor mašinstva;
- diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- diplomirani inženjer mašinstva - master.

2) Tehnički materijali sa osnovama elektrotehnike:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- profesor mašinstva;
- diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- diplomirani inženjer mašinstva - master.

3) Tehnologija obrade sa tehničkom kontrolom:

- diplomirani mašinski inženjer;

-
- diplomirani inženjer mašinstva;
  - profesor mašinstva;
  - diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
  - master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
  - diplomirani inženjer mašinstva - master.

4) Organizacija rada sa zaštitom na radu:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- diplomirani inženjer organizacije rada;
- profesor mašinstva;
- diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- diplomirani inženjer mašinstva - master.

5) Tehnologija rada:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- profesor mašinstva;
- diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- diplomirani inženjer mašinstva - master.

6) Zaštita životne sredine:

- master biolog;
- master profesor biologije;
- master ekolog;
- master geograf;
- master inženjer zaštite životne sredine;
- specijalista inženjer zaštite životne sredine;
- specijalista strukovni inženjer zaštite životne sredine;
- master analitičar zaštite životne sredine;
- specijalista analitičar zaštite životne sredine;
- specijalista strukovni analitičar zaštite životne sredine - specijalista;
- specijalista ekolog;
- master geograf za oblast životne sredine;
- master profesor geografije.

7) Praktična nastava

Za obrazovne profile: elektrozavarivač; zavarivač i rezač gasom; metalopreser; oštrač alata:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;

-
- inženjer mašinstva;
  - nastavnik praktične nastave metalske struke;
  - master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinstva;
  - strukovni inženjer mašinstva;
  - specijalista strukovni inženjer mašinstva, prethodno završene strukovne studije u mašinstvu i odgovarajuće srednje obrazovanje;
  - strukovni master inženjer mašinstva.
  - srednje obrazovanje za elektrozavarivača ili zavarivača i rezača gasom ili metalopresera ili oštrača alata i položen specijalistički odnosno majstorski ispit i petogodišnjom praksom;
  - diplomirani inženjer mašinstva - master.

Lice iz al. 1. i 2. ove podtačke treba da je steklo prethodno stečeno trogodišnje ili četvorogodišnje obrazovanje za odgovarajući obrazovni profil u području rada mašinstvo i obrada metala ili najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima odgovarajućeg obrazovnog profila van obrazovne ustanove.

39) Nastavu i druge oblike obrazovno-vaspitnog rada iz stručnih predmeta za obrazovne profile avio-tehničar, mehatroničar za transportne sisteme aerodroma i aviomehatroničar može da izvodi:

(1) Materijali vazduhoplova

Elementi letelica

Struktura aviona

Konstrukcija aviona

Konstrukcija klipnih motora

Hidro-pneumatski sistemi aviona

Konstrukcija turbomlaznih motora

Sistemi klipnih motora i elisa

Aerodinamika i struktura helikoptera

Električna i elektronska oprema

Sistemi aviona

Vazduhoplovni propisi

Oprema aviona

Sistemi turbomlaznih motora

Čvrstoća aviona

Sistemi helikoptera

Elementi vazduhoplova

Električna oprema vazduhoplova

Klipni motori i elise

Avionika

Struktura vazduhoplova

Aviomehatronika:

- diplomirani inženjer mašinstva, smer za aerokosmotehniku;
- diplomirani inženjer mašinstva, grupa vazduhoplovstvo;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: Vazduhoplovstvo.

(2) Aerodinamika

Poznavanje vazduhoplova

Masa i centraža vazduhoplova:

- diplomirani inženjer mašinstva, smer za aerokosmotehniku;
- diplomirani inženjer saobraćaja, smer vazdušni saobraćaj;
- diplomirani inženjer mašinstva, grupa vazduhoplovstvo;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: vazduhoplovstvo;
- master inženjer saobraćaja i završene osnovne akademske studije u oblasti saobraćajnog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: vazdušni saobraćaj i transport.

(3) Tehničko crtanje sa mašinskim elementima:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- profesor mašinstva;
- diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- diplomirani inženjer mašinstva - master.

(4) Stručni engleski jezik:

- profesor, odnosno diplomirani filolog za engleski jezik i književnost;
- master filolog (studijski program Anglistika);
- master profesor jezika i književnosti (studijski program ili glavni predmet, odnosno profil Engleski jezik i književnost);
- master filolog - anglista (studijski program Primenjena anglistika).

(5) Istorija vazduhoplovstva:

- profesor istorije;
- diplomirani istoričar;
- master istoričar, prethodno završene osnovne akademske studije istorije.

(6) Primena računara u održavanju letelica

Primena računara u održavanju transportnih sistema

Primena računara u održavanju vazduhoplova

Modeliranje:

- diplomirani inženjer mašinstva;
- diplomirani inženjer elektronike;
- diplomirani inženjer elektrotehnike;
- diplomirani inženjer industrijskog inženjerstva;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- master inženjer elektrotehnike i računarstva, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti elektrotehnike i računarstva;
- diplomirani inženjer mašinstva - master.

(7) Računari

Programiranje

Računarstvo i informatika:

- diplomirani matematičar - informatičar;

-
- diplomirani inženjer elektrotehnike;
  - profesor informatike;
  - diplomirani mašinski inženjer;
  - diplomirani inženjer mašinstva;
  - diplomirani inženjer računarstva;
  - diplomirani inženjer elektronike;
  - diplomirani inženjer za informacione sisteme, odnosno diplomirani inženjer organizacije za informacione sisteme i diplomirani inženjer organizacionih nauka, odseci za informacione sisteme, informacione sisteme i tehnologije;
  - profesor tehnike i informatike;
  - diplomirani matematičar;
  - master inženjer mašinstva prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinstva;
  - master matematičar;
  - master informatičar;
  - master inženjer elektrotehnike i računarstva;
  - master inženjer informacionih tehnologija;
  - diplomirani inženjer industrijskog inženjerstva;
  - master inženjer organizacionih nauka (studijski program Informacioni sistemi i tehnologije ili Softversko inženjerstvo i računarske nauke);
  - diplomirani inženjer mašinstva - master.

Lica iz al. 12-16. ove tačke, koja su stekla akademsko zvanje master, moraju imati, u okviru završenih studija, položenih najmanje pet predmeta iz oblasti računarstva i informatike (od toga najmanje jedan iz oblasti Programiranje i najmanje jedan iz oblasti Objektivno orijentisano programiranje) i najmanje dva predmeta iz jedne ili dve sledeće oblasti - Matematika ili Teorijsko računarstvo, što dokazuju potvrdom izdatom od strane matične visokoškolske ustanove.

(8) Preduzetništvo:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- diplomirani inženjer organizacije rada;
- profesor mašinstva;
- diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
- master inženjer mašinstva i završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- diplomirani ekonomista;
- diplomirani inženjer saobraćaja, smer vazdušni saobraćaj;
- diplomirani matematičar;
- diplomirani mehničar;
- profesor matematike;
- diplomirani profesor matematike - master;
- diplomirani matematičar - master;
- master ekonomista i završene osnovne akademske studije u oblasti ekonomije;
- master inženjer saobraćaja i završene osnovne akademske studije u oblasti saobraćajnog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: Vazdušni saobraćaj i transport;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- diplomirani inženjer mašinstva - master.

---

(9) Mašinski elementi

Osnove termodinamike

Osnove hidraulike

Metalne konstrukcije

Alati i merenja

Komponente mehatronskih sistema

Hidraulični i pneumatski sistemi

Merni pretvarači

Sistemi upravljanja

Mehatronski sistemi

Motorna vozila

Kompozitni materijali

Ispitivanje materijala bez razaranja

Uvod u mehatroniku

Mašinski elementi i konstruisanje

Tehnologija obrade

Fleksibilni proizvodni sistemi

Mehatronski sistemi

Aviomehatronika:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- profesor mašinstva;
- diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
- diplomirani inženjer industrijskog inženjerstva;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- diplomirani inženjer mašinstva - master.

(10) Aerodromi

Aerodromski saobraćaj

Bezbednost civilnog vazduhoplovstva

Vazdušni saobraćaj:

- diplomirani inženjer saobraćaja, smer vazdušni saobraćaj;
- master inženjer saobraćaja i završene osnovne akademske studije u oblasti saobraćajnog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: Vazdušni saobraćaj i transport.

(11) Ljudski faktor:

- diplomirani psiholog;
- doktor medicine;
- master psiholog;
- specijalista doktor medicine, u oblasti vazduhoplovne medicine.

(12) Elektrotehnika

Elektronika

Elektrotehnika sa merenjima

Digitalna elektronika

Osnove elektrotehnike i elektronike:

- profesor elektrotehnike;
- diplomirani inženjer elektronike;
- diplomirani inženjer elektrotehnike;
- master inženjer elektrotehnike i računarstva.

(13) Elektromašinski materijali

Električni pogon i oprema

Mikrokontroleri

Sistemi upravljanja

Robotika

Programabilni logički kontroleri:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- diplomirani inženjer elektrotehnike;
- diplomirani inženjer elektronike;
- master inženjer elektrotehnike i računarstva;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- diplomirani inženjer mašinstva - master.

(14) Vazduhoplovni propisi:

- diplomirani pravnik;
- diplomirani inženjer mašinstva, smer za aerokosmotehniku;
- diplomirani inženjer mašinstva, grupa vazduhoplovstvo;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: vazduhoplovstvo;
- diplomirani inženjer saobraćaja, smer vazdušni saobraćaj;
- master inženjer saobraćaja, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti saobraćajnog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: Vazdušni saobraćaj i transport.

(15) Za realizaciju praktične nastave, bloka praktične nastave, učenja kroz rad i bloka učenja kroz rad za predmete

Alati i merenja

Elementi letilice

Struktura aviona

Električna i elektronska oprema

Konstrukcije aviona

Konstrukcije klipnih motora

Hidro-pneumatski sistemi aviona

Konstrukcije klipnih motora

Sistemi klipnih motora i elisa

Aerodinamika i struktura helikoptera

Sistemi aviona**Oprema aviona****Sistemi turbomlaznih motora****Sistemi helikoptera****Poznavanje vazduhoplova****Elektromašinski materijali****Komponente mahatronskih sistema****Elektrotehnika sa merenjima****Mašinski elementi****Hidraulični i pneumatski sistemi****Električni pogon i oprema****Mikrokontroleri****Sistemi upravljanja****Mehatronski sistemi****Elementi vazduhoplova****Struktura vazduhoplova****Klipni motori i elise****Konstrukcija turbomlaznih motora****Elektrotehnika****Elektronika****Pogon mehatronskih sistema****Fleksibilni proizvodni sistemi****Aviomehatronika:**

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- diplomirani inženjer industrijskog inženjerstva;
- profesor mašinstva;
- profesor tehnike i mašinstva;
- strukovni inženjer mašinstva, iz oblasti mašinsko inženjerstvo;
- inženjer mašinstva;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- strukovni inženjer mašinstva;
- specijalista strukovni inženjer mašinstva i završene strukovne studije u mašinstvu;
- lice koje poseduje dozvolu (PART - 66) za održavanje vazduhoplova kategorije B1 ili B2, izdate u skladu sa pravilnikom kojim se uređuje obezbeđivanje kontinuirane plovidbenosti vazduhoplova i drugih vazduhoplovnih proizvoda, delova i uređaja o odobravanju vazduhoplovno - tehničkih organizacija i osoblja koje se bave ovim poslovima.

Lice iz svih alineja ove podtačke treba da je steklo prethodno trogodišnje ili četvorogodišnje obrazovanje za odgovarajući obrazovni profil ili najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima odgovarajućeg obrazovnog profila van obrazovne ustanove.

(16) Mehanika**Tehnička mehanika sa mehanizmima:**

- (1) diplomirani mašinski inženjer;

-
- (2) diplomirani inženjer mašinstva;
  - (3) diplomirani mehaničar;
  - (4) profesor mehanike;
  - (5) profesor mašinstva;
  - (6) master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
  - (7) diplomirani inženjer mašinstva - master.

(17) Ekologija i zaštita životne sredine:

- (1) profesor biologije;
- (2) diplomirani biolog;
- (3) diplomirani profesor biologije i hemije;
- (4) profesor ekologije i zaštite životne sredine;
- (5) diplomirani ekolog životne sredine;
- (6) diplomirani ekolog za zaštitu životne sredine;
- (7) diplomirani ekolog - zaštita životne sredine;
- (8) diplomirani ekolog zaštite životne sredine - master;
- (9) diplomirani profesor biologije - master;
- (10) diplomirani biolog zaštite životne sredine;
- (11) diplomirani biolog - master;
- (12) diplomirani biolog za ekologiju i zaštitu životne sredine;
- (13) diplomirani biolog - ekolog;
- (14) diplomirani biolog, smer zaštita životne sredine;
- (15) diplomirani molekularni biolog i fiziolog;
- (16) diplomirani inženjer šumarstva za pejzažnu arhitekturu;
- (17) master biolog;
- (18) master ekolog;
- (19) master profesor biologije;
- (20) master profesor ekologije;
- (21) master profesor biologije i geografije;
- (22) master hemičar.

(18) Bezbednost vazdušnog saobraćaja:

- (1) diplomirani inženjer saobraćaja, smer vazdušni saobraćaj;
- (2) master inženjer saobraćaja, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti saobraćajnog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: vazdušni saobraćaj i transport;
- (3) diplomirani menadžer bezbednosti;
- (4) master menadžer bezbednosti.

(19) Pomoćni nastavnik:

- (1) lice sa stečenim odgovarajućim specijalističkim obrazovanjem u oblasti mašinstva, odnosno majstorskim ispitom i petogodišnjom praksom na poslovima za odgovarajući obrazovni profil.

40) Nastavu i druge oblike obrazovno-vaspitnog rada iz stručnih predmeta za obrazovni profil Avio-tehničar za vazduhoplov i motor može da izvodi:

---

(1) Materijali vazduhoplova

Vazduhoplovni propisi i održavanje vojnih vazduhoplova

Elementi letelica

Struktura vazduhoplova

Električna i elektronska oprema

Konstrukcija klipnih motora

Hidro-pneumatski sistemi aviona

Konstrukcija turbomlaznih motora

Sistemi klipnih motora i elisa

Aerodinamika i struktura helikoptera

Sistemi aviona

Sistemi turbomlaznih motora

Sistemi helikoptera

Čvrstoća aviona

Elementi vazduhoplova

Konstrukcija aviona

Električna oprema vazduhoplova

Avionika:

- diplomirani inženjer mašinstva, smer za aerokosmotehniku;
- diplomirani inženjer mašinstva, grupa vazduhoplovstvo;
- diplomirani inženjer mašinstva, smer za aerokosmotehniku - vazduhoplovni vojni mašinski inženjer;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: vazduhoplovstvo.

(2) Aerodinamika:

- diplomirani inženjer mašinstva, smer za aerokosmotehniku;
- diplomirani inženjer saobraćaja, smer vazdušni saobraćaj;
- diplomirani inženjer mašinstva, grupa vazduhoplovstvo;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: vazduhoplovstvo;
- diplomirani inženjer mašinstva, smer za aerokosmotehniku - vazduhoplovni vojni mašinski inženjer;
- master inženjer saobraćaja, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti saobraćajnog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: vazdušni saobraćaj i transport.

(3) Tehničko crtanje sa mašinskim elementima:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- profesor mašinstva;
- diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- diplomirani inženjer mašinstva - master.

(4) Mehanika

Tehnička mehanika sa mehanizmima:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- diplomirani mehaničar;
- profesor mehanike;
- profesor mašinstva;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- diplomirani inženjer mašinstva - master.

(5) Stručni engleski jezik:

- profesor, odnosno diplomirani filolog za engleski jezik i književnost;
- master filolog (studijski program Anglistika);
- master profesor jezika i književnosti (studijski program ili glavni predmet, odnosno profil Engleski jezik i književnost);
- master filolog - anglista (studijski program Primenjena anglistika).

(6) Istorija vazduhoplovstva:

- profesor istorije;
- diplomirani istoričar;
- master istoričar, prethodno završene osnovne akademske studije istorije.

(7) Ekologija i zaštita životne sredine:

- profesor biologije;
- diplomirani biolog;
- diplomirani profesor biologije i hemije;
- profesor ekologije i zaštite životne sredine;
- diplomirani ekolog životne sredine;
- diplomirani ekolog za zaštitu životne sredine;
- diplomirani ekolog - zaštita životne sredine;
- diplomirani ekolog zaštite životne sredine - master;
- diplomirani profesor biologije - master;
- diplomirani biolog zaštite životne sredine;
- diplomirani biolog - master;
- diplomirani biolog za ekologiju i zaštitu životne sredine;
- diplomirani biolog - ekolog;
- diplomirani biolog, smer zaštita životne sredine;
- diplomirani molekularni biolog i fiziolog;
- diplomirani inženjer šumarstva za pejzažnu arhitekturu;
- master biolog;
- master ekolog;
- master profesor biologije;
- master profesor ekologije;
- master profesor biologije i geografije;

- master hemičar.

(8) Primena računara u održavanju letelica

Primena računara u održavanju vazduhoplova:

- diplomirani inženjer mašinstva;
- diplomirani inženjer elektronike;
- diplomirani inženjer elektrotehnike;
- diplomirani inženjer industrijskog inženjerstva;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- master inženjer elektrotehnike i računarstva, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti elektrotehnike i računarstva;
- diplomirani inženjer mašinstva - master.

(9) Računari

Računarstvo i informatika:

- diplomirani matematičar - informatičar;
- diplomirani inženjer elektrotehnike;
- profesor informatike;
- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- diplomirani inženjer računarstva;
- diplomirani inženjer elektronike;
- diplomirani inženjer za informacione sisteme, odnosno diplomirani inženjer organizacije za informacione sisteme i diplomirani inženjer organizacionih nauka, odseci za informacione sisteme, informacione sisteme i tehnologije;
- profesor tehnike i informatike;
- diplomirani matematičar;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinstva;
- master matematičar;
- master informatičar;
- master inženjer elektrotehnike i računarstva;
- master inženjer informacionih tehnologija;
- diplomirani inženjer industrijskog inženjerstva;
- master inženjer organizacionih nauka (studijski program Informacioni sistemi i tehnologije ili Softversko inženjerstvo i računarske nauke);
- diplomirani inženjer mašinstva - master.

Lica iz al. 12-16. ove podtačke, koja su stekla akademsko zvanje master, moraju imati, u okviru završenih studija, položenih najmanje pet predmeta iz oblasti računarstva i informatike (od toga najmanje jedan iz oblasti Programiranje i najmanje jedan iz oblasti Objektivno orijentisano programiranje) i najmanje dva predmeta iz jedne ili dve sledeće oblasti - Matematika ili Teorijsko računarstvo, što dokazuju potvrdom izdatom od strane matične visokoškolske ustanove.

(10) Preduzetništvo:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- diplomirani inženjer organizacije rada;
- profesor mašinstva;
- diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;

-
- diplomirani inženjer industrijskog inženjerstva;
  - master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
  - diplomirani ekonomista;
  - diplomirani inženjer saobraćaja, smer vazdušni saobraćaj;
  - diplomirani matematičar;
  - diplomirani mehaničar;
  - profesor matematike;
  - diplomirani profesor matematike - master;
  - diplomirani matematičar - master;
  - master ekonomista, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti ekonomije;
  - master inženjer saobraćaja, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti saobraćajnog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: vazdušni saobraćaj i transport;
  - diplomirani inženjer mašinstva - master.

(11) Alati i merenja

Osnove termodinamike

Osnove hidraulike

Motorna vozila

Kompozitni materijali

Ispitivanje materijala bez razaranja:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- profesor mašinstva;
- diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
- diplomirani inženjer industrijskog inženjerstva;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- diplomirani inženjer mašinstva - master.

(12) Prva pomoć:

- doktor medicine;
- diplomirani biolog;
- profesor biologije;
- diplomirani profesor biologije i hemije;
- diplomirani biolog zaštite životne sredine.

(13) Ljudski faktor:

- diplomirani psiholog;
- doktor medicine;
- master psiholog;
- specijalista doktor medicine, u oblasti vazduhoplovne medicine.

(14) Osnove elektrotehnike i elektronike:

- profesor elektrotehnike;
- diplomirani inženjer elektronike;

-
- diplomirani inženjer elektrotehnike;
  - master inženjer elektrotehnike i računarstva.

(15) Borbeni avioni i helikopteri

Borbeni sistemi:

- diplomirani inženjer mašinstva, smer za aerokosmotehniku;
- diplomirani inženjer mašinstva, grupa vazduhoplovstvo;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: vazduhoplovstvo;
- pilot aviona;
- diplomirani inženjer mašinstva, smer za aerokosmotehniku - vazduhoplovni vojni mašinski inženjer.

(16) Za realizaciju praktične nastave, bloka praktične nastave, učenja kroz rad i bloka učenja kroz rad za predmete

Alati i merenja

Elementi letelica

Struktura vazduhoplova

Električna i elektronska oprema

Konstrukcija klipnih motora

Hidro-pneumatski sistemi aviona

Konstrukcija turbomlaznih motora

Sistemi klipnih motora i elisa

Aerodinamika i struktura helikoptera

Sistemi aviona

Sistemi turbomlaznih motora

Sistemi helikoptera

Elementi vazduhoplova

Konstrukcija aviona:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- diplomirani inženjer industrijskog inženjerstva;
- profesor mašinstva;
- profesor tehnike i mašinstva;
- strukovni inženjer mašinstva, iz oblasti mašinsko inženjerstvo;
- inženjer mašinstva;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- strukovni inženjer mašinstva;
- specijalista strukovni inženjer mašinstva, prethodno završene strukovne studije u mašinstvu;
- pilot aviona;
- diplomirani inženjer mašinstva, smer za aerokosmotehniku - vazduhoplovni vojni mašinski inženjer;
- lice koje poseduje dozvolu (PART - 66) za održavanje vazduhoplova kategorije B1 ili B2, izdate u skladu sa Pravilnikom o obezbeđivanju kontinuirane plovidbenosti vazduhoplova i drugih vazduhoplovnih proizvoda, delova i uređaja i o odobravanju vazduhoplovno-tehničkih organizacija i osoblja koje se bave ovim poslovima.

Lice iz svih alineja ove podtačke treba da je steklo prethodno trogodišnje ili četvorogodišnje obrazovanje za odgovarajući obrazovni profil ili najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima odgovarajućeg obrazovnog profila van obrazovne ustanove.

(17) Pomoćni nastavnik:

- Lice sa stečenim odgovarajućim specijalističkim obrazovanjem u oblasti mašinstva, odnosno majstorskim ispitom i petogodišnjom praksom na poslovima za odgovarajući obrazovni profil.

41) Nastavu i druge oblike obrazovno-vaspitnog rada iz stručnih predmeta za obrazovni profil Avio-tehničar za elektronsku opremu vazduhoplova može da izvodi:

(1) Materijali vazduhoplova

Vazduhoplovni propisi i održavanje vojnih vazduhoplova

Elementi letelica

Struktura vazduhoplova

Pogonske grupe vazduhoplova

Oprema i sistemi vazduhoplova

Čvrstoća aviona

Elementi vazduhoplova

Konstrukcija aviona:

- diplomirani inženjer mašinstva, smer za aerokosmotehniku;
- diplomirani inženjer mašinstva, grupa vazduhoplovstvo;
- diplomirani inženjer mašinstva, smer za aerokosmotehniku - vazduhoplovni vojni mašinski inženjer;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: vazduhoplovstvo.

(2) Aerodinamika:

- diplomirani inženjer mašinstva, smer za aerokosmotehniku;
- diplomirani inženjer saobraćaja, smer vazdušni saobraćaj;
- diplomirani inženjer mašinstva, grupa vazduhoplovstvo;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: vazduhoplovstvo;
- diplomirani inženjer mašinstva, smer za aerokosmotehniku - vazduhoplovni vojni mašinski inženjer;
- master inženjer saobraćaja, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti saobraćajnog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: vazdušni saobraćaj i transport.

(3) Tehničko crtanje sa mašinskim elementima:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- profesor mašinstva;
- diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- diplomirani inženjer mašinstva - master.

(4) Mehanika

Tehnička mehanika sa mehanizmima:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- diplomirani mehaničar;

-
- profesor mehanike;
  - profesor mašinstva;
  - master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
  - diplomirani inženjer mašinstva - master.

(5) Stručni engleski jezik:

- profesor, odnosno diplomirani filolog za engleski jezik i književnost;
- master filolog (studijski program Anglistika);
- master profesor jezika i književnosti (studijski program ili glavni predmet, odnosno profil Engleski jezik i književnost);
- master filolog - anglista (studijski program Primenjena anglistika).

(6) Istorija vazduhoplovstva:

- profesor istorije;
- diplomirani istoričar;
- master istoričar, prethodno završene osnovne akademske studije istorije.

(7) Ekologija i zaštita životne sredine:

- profesor biologije;
- diplomirani biolog;
- diplomirani profesor biologije i hemije;
- profesor ekologije i zaštite životne sredine;
- diplomirani ekolog životne sredine;
- diplomirani ekolog za zaštitu životne sredine;
- diplomirani ekolog - zaštita životne sredine;
- diplomirani ekolog zaštite životne sredine - master;
- diplomirani profesor biologije - master;
- diplomirani biolog zaštite životne sredine;
- diplomirani biolog - master;
- diplomirani biolog za ekologiju i zaštitu životne sredine;
- diplomirani biolog - ekolog;
- diplomirani biolog, smer zaštita životne sredine;
- diplomirani molekularni biolog i fiziolog;
- diplomirani inženjer šumarstva za pejzažnu arhitekturu;
- master biolog;
- master ekolog;
- master profesor biologije;
- master profesor ekologije;
- master profesor biologije i geografije.

(8) Primena računara u održavanju letelica

Primena računara u održavanju vazduhoplova:

- diplomirani inženjer mašinstva;
- diplomirani inženjer elektronike;

-
- diplomirani inženjer elektrotehnike;
  - diplomirani inženjer industrijskog inženjerstva;
  - master inženjer mašinstva, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
  - master inženjer elektrotehnike i računarstva, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti elektrotehnike i računarstva;
  - diplomirani inženjer mašinstva - master.

(9) Računari

Računarstvo i informatika:

- diplomirani matematičar - informatičar;
- diplomirani inženjer elektrotehnike;
- profesor informatike;
- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- diplomirani inženjer računarstva;
- diplomirani inženjer elektronike;
- diplomirani inženjer za informacione sisteme, odnosno diplomirani inženjer organizacije za informacione sisteme i diplomirani inženjer organizacionih nauka, odseci za informacione sisteme, informacione sisteme i tehnologije;
- profesor tehnike i informatike;
- diplomirani matematičar;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinstva;
- master matematičar;
- master informatičar;
- master inženjer elektrotehnike i računarstva;
- master inženjer informacionih tehnologija;
- diplomirani inženjer industrijskog inženjerstva;
- master inženjer organizacionih nauka (studijski program Informacioni sistemi i tehnologije ili Softversko inženjerstvo i računarske nauke);
- diplomirani inženjer mašinstva - master.

Lica iz al. 12-16. ove podtačke, koja su stekla akademsko zvanje master, moraju imati, u okviru završenih studija, položenih najmanje pet predmeta iz oblasti računarstva i informatike (od toga najmanje jedan iz oblasti Programiranje i najmanje jedan iz oblasti Objektno orijentisano programiranje) i najmanje dva predmeta iz jedne ili dve sledeće oblasti - Matematika ili Teorijsko računarstvo, što dokazuju potvrdom izdatom od strane matične visokoškolske ustanove.

(10) Preduzetništvo:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- diplomirani inženjer organizacije rada;
- profesor mašinstva;
- diplomirani inženjer industrijskog inženjerstva;
- diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva.
- diplomirani ekonomista;
- diplomirani inženjer saobraćaja, smer vazdušni saobraćaj;
- diplomirani matematičar;

-
- diplomirani mehaničar;
  - profesor matematike;
  - diplomirani profesor matematike - master;
  - diplomirani matematičar - master;
  - master ekonomista, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti ekonomije;
  - master inženjer saobraćaja, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti saobraćajnog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: vazdušni saobraćaj i transport;
  - diplomirani inženjer mašinstva - master.

(11) Alati i merenja

Motorna vozila:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- profesor mašinstva;
- diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
- diplomirani inženjer industrijskog inženjerstva;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- diplomirani inženjer mašinstva - master.

(12) Prva pomoć:

- doktor medicine;
- diplomirani biolog;
- profesor biologije;
- diplomirani profesor biologije i hemije;
- diplomirani biolog zaštite životne sredine.

(13) Ljudski faktor:

- diplomirani psiholog;
- doktor medicine;
- master psiholog;
- specijalista doktor medicine, u oblasti vazduhoplovne medicine.

(14) Osnove elektrotehnike i elektronike

Električna i elektronska merenja

Osnove digitalne i impulsne elektronike

Osnove telekomunikacija

Radoradarski primopredajnici:

- profesor elektrotehnike;
- diplomirani inženjer elektronike;
- diplomirani inženjer elektrotehnike;
- master inženjer elektrotehnike i računarstva.

(15) Tehnologija elektromaterijala

Osnove automatizacije:

- diplomirani mašinski inženjer;

-
- diplomirani inženjer mašinstva;
  - diplomirani inženjer industrijskog inženjerstva;
  - diplomirani inženjer elektrotehnike;
  - diplomirani inženjer elektronike;
  - master inženjer elektrotehnike i računarstva;
  - master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
  - diplomirani inženjer mašinstva - master.

(16) Borbeni avioni i helikopteri

Borbeni sistemi

Instrumenti vazduhoplova

Radarski uređaji i sistemi

Radionavigacijski uređaji:

- diplomirani inženjer mašinstva, smer za aerokosmotehniku;
- diplomirani inženjer mašinstva, grupa vazduhoplovstvo;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: vazduhoplovstvo;
- pilot aviona;
- diplomirani inženjer mašinstva, smer za aerokosmotehniku - vazduhoplovni vojni mašinski inženjer.

(17) Za realizaciju praktične nastave, bloka praktične nastave, učenja kroz rad i bloka učenja kroz rad za predmete:

Alati i merenja

Elementi letelica

Tehnologija elektromaterijala

Struktura vazduhoplova

Pogonske grupe vazduhoplova

- diplomirani mašinski inženjer;
  - diplomirani inženjer mašinstva;
  - diplomirani inženjer industrijskog inženjerstva;
  - profesor mašinstva;
  - profesor tehnike i mašinstva;
  - strukovni inženjer mašinstva, iz oblasti mašinsko inženjerstvo;
  - inženjer mašinstva;
  - master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
  - strukovni inženjer mašinstva;
  - specijalista strukovni inženjer mašinstva, prethodno završene strukovne studije u mašinstvu;
  - pilot aviona;
  - diplomirani inženjer mašinstva, smer za aerokosmotehniku - vazduhoplovni vojni mašinski inženjer;
  - lice koje poseduje dozvolu (PART - 66) za održavanje vazduhoplova kategorije B1 ili B2, izdate u skladu sa Pravilnikom o obezbeđivanju kontinuirane plovidbenosti vazduhoplova i drugih vazduhoplovnih proizvoda, delova i uređaja i o odobravanju vazduhoplovno-tehničkih organizacija i osoblja koje se bave ovim poslovima.
- Lice iz svih alineja ove podtačke treba da je steklo prethodno trogodišnje ili četvorogodišnje obrazovanje za odgovarajući obrazovni profil ili najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima odgovarajućeg obrazovnog profila van obrazovne ustanove.

---

(18) Pomoćni nastavnik:

- Lice sa stečenim odgovarajućim specijalističkim obrazovanjem u oblasti mašinstva, odnosno majstorskim ispitom i petogodišnjom praksom na poslovima za odgovarajući obrazovni profil.

42) Nastavu i druge oblike obrazovno-vaspitnog rada iz stručnih predmeta za obrazovni profil Avio-tehničar za elektro opremu vazduhoplova može da izvodi:**(1) Materijali vazduhoplova****Vazduhoplovni propisi i održavanje vojnih vazduhoplova****Elementi letelica****Struktura vazduhoplova****Pogonske grupe vazduhoplova****Elektro oprema i sistemi vazduhoplova****Čvrstoća aviona****Elementi vazduhoplova****Konstrukcija aviona:**

- diplomirani inženjer mašinstva, smer za aerokosmotehniku;
- diplomirani inženjer mašinstva, grupa vazduhoplovstvo;
- diplomirani inženjer mašinstva, smer za aerokosmotehniku - vazduhoplovni vojni mašinski inženjer;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: vazduhoplovstvo.

(2) Aerodinamika:

- diplomirani inženjer mašinstva, smer za aerokosmotehniku;
- diplomirani inženjer saobraćaja, smer vazdušni saobraćaj;
- diplomirani inženjer mašinstva, grupa vazduhoplovstvo;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: vazduhoplovstvo;
- diplomirani inženjer mašinstva, smer za aerokosmotehniku - vazduhoplovni vojni mašinski inženjer;
- master inženjer saobraćaja, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti saobraćajnog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: vazdušni saobraćaj i transport.

(3) Tehničko crtanje sa mašinskim elementima:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- profesor mašinstva;
- diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- diplomirani inženjer mašinstva - master.

(4) Mehanika**Tehnička mehanika sa mehanizmima:**

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- diplomirani mehaničar;
- profesor mehanike;

-
- profesor mašinstva;
  - master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
  - diplomirani inženjer mašinstva - master.

(5) Stručni engleski jezik:

- profesor, odnosno diplomirani filolog za engleski jezik i književnost;
- master filolog (studijski program Anglistika);
- master profesor jezika i književnosti (studijski program ili glavni predmet, odnosno profil Engleski jezik i književnost);
- master filolog - anglista (studijski program Primenjena anglistika).

(6) Istorija vazduhoplovstva:

- profesor istorije;
- diplomirani istoričar;
- master istoričar, prethodno završene osnovne akademske studije istorije.

(7) Ekologija i zaštita životne sredine:

- profesor biologije;
- diplomirani biolog;
- diplomirani profesor biologije i hemije;
- profesor ekologije i zaštite životne sredine;
- diplomirani ekolog životne sredine;
- diplomirani ekolog za zaštitu životne sredine;
- diplomirani ekolog - zaštita životne sredine;
- diplomirani ekolog zaštite životne sredine - master;
- diplomirani profesor biologije - master;
- diplomirani biolog zaštite životne sredine;
- diplomirani biolog - master;
- diplomirani biolog za ekologiju i zaštitu životne sredine;
- diplomirani biolog - ekolog;
- diplomirani biolog, smer zaštita životne sredine;
- diplomirani molekularni biolog i fiziolog;
- diplomirani inženjer šumarstva za pejzažnu arhitekturu;
- master biolog;
- master ekolog;
- master profesor biologije;
- master profesor ekologije;
- master profesor biologije i geografije.

(8) Primena računara u održavanju letelica

Primena računara u održavanju vazduhoplova:

- diplomirani inženjer mašinstva;
- diplomirani inženjer elektronike;
- diplomirani inženjer elektrotehnike;

-
- diplomirani inženjer industrijskog inženjerstva;
  - master inženjer mašinstva, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
  - master inženjer elektrotehnike i računarstva, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti elektrotehnike i računarstva;
  - diplomirani inženjer mašinstva - master.

(9) Računari

Računarstvo i informatika:

- diplomirani matematičar - informatičar;
- diplomirani inženjer elektrotehnike;
- profesor informatike;
- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- diplomirani inženjer računarstva;
- diplomirani inženjer elektronike;
- diplomirani inženjer za informacione sisteme, odnosno diplomirani inženjer organizacije za informacione sisteme i diplomirani inženjer organizacionih nauka, odseci za informacione sisteme, informacione sisteme i tehnologije;
- profesor tehnike i informatike;
- diplomirani matematičar;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinstva;
- master matematičar;
- master informatičar;
- master inženjer elektrotehnike i računarstva;
- master inženjer informacionih tehnologija;
- diplomirani inženjer industrijskog inženjerstva;
- master inženjer organizacionih nauka (studijski program Informacioni sistemi i tehnologije ili Softversko inženjerstvo i računarske nauke);
- diplomirani inženjer mašinstva - master.

Lica iz al. 12-16. ove podtačke, koja su stekla akademsko zvanje master, moraju imati, u okviru završenih studija, položenih najmanje pet predmeta iz oblasti računarstva i informatike (od toga najmanje jedan iz oblasti Programiranje i najmanje jedan iz oblasti Objektivno orijentisano programiranje) i najmanje dva predmeta iz jedne ili dve sledeće oblasti - Matematika ili Teorijsko računarstvo, što dokazuju potvrdom izdatom od strane matične visokoškolske ustanove.

(10) Preduzetništvo:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- diplomirani inženjer organizacije rada;
- profesor mašinstva;
- diplomirani inženjer industrijskog inženjerstva;
- diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva.
- diplomirani ekonomista;
- diplomirani inženjer saobraćaja, smer vazdušni saobraćaj;
- diplomirani matematičar;
- diplomirani mehničar;

-
- profesor matematike;
  - diplomirani profesor matematike - master;
  - diplomirani matematičar - master;
  - master ekonomista, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti ekonomije;
  - master inženjer saobraćaja, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti saobraćajnog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: vazdušni saobraćaj i transport;
  - diplomirani inženjer mašinstva - master.

(11) Alati i merenja

Motorna vozila

Kompozitni materijali

Ispitivanje materijala bez razaranja:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- profesor mašinstva;
- diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
- diplomirani inženjer industrijskog inženjerstva;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- diplomirani inženjer mašinstva - master.

(12) Prva pomoć:

- doktor medicine;
- diplomirani biolog;
- profesor biologije;
- diplomirani profesor biologije i hemije;
- diplomirani biolog zaštite životne sredine.

(13) Ljudski faktor:

- diplomirani psiholog;
- doktor medicine;
- master psiholog;
- specijalista doktor medicine, u oblasti vazduhoplovne medicine.

(14) Osnove elektrotehnike i elektronike

Električna i elektronska merenja

Osnove digitalne i impulsne elektronike

Osnove telekomunikacija

Radoradarski primopredajnici:

- profesor elektrotehnike;
- diplomirani inženjer elektronike;
- diplomirani inženjer elektrotehnike;
- master inženjer elektrotehnike i računarstva.

(15) Tehnologija elektromaterijala

Osnove automatizacije:

-
- diplomirani mašinski inženjer;
  - diplomirani inženjer mašinstva;
  - diplomirani inženjer industrijskog inženjerstva;
  - diplomirani inženjer elektrotehnike;
  - diplomirani inženjer elektronike;
  - master inženjer elektrotehnike i računarstva;
  - master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
  - diplomirani inženjer mašinstva - master.

(16) Borbeni avioni i helikopteri

Borbeni sistemi

Osnove vazduhoplovne raketne tehnike

Naoružanje borbenih vazduhoplova:

- diplomirani inženjer mašinstva, smer za aerokosmotehniku;
- diplomirani inženjer mašinstva, grupa vazduhoplovstvo;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: vazduhoplovstvo;
- pilot aviona;
- diplomirani inženjer mašinstva, smer za aerokosmotehniku - vazduhoplovni vojni mašinski inženjer.

(17) Za realizaciju praktične nastave, bloka praktične nastave, učenja kroz rad i bloka učenja kroz rad za predmete:

Alati i merenja

Elementi letelica

Tehnologija elektro materijala

Struktura vazduhoplova

Osnove vazduhoplovne raketne tehnike

Pogonske grupe vazduhoplova

Elektro oprema i sistemi vazduhoplova

Naoružanje borbenih vazduhoplova

Elementi vazduhoplova

Konstrukcija aviona:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- diplomirani inženjer industrijskog inženjerstva;
- profesor mašinstva;
- profesor tehnike i mašinstva;
- strukovni inženjer mašinstva, iz oblasti mašinsko inženjerstvo;
- inženjer mašinstva;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- strukovni inženjer mašinstva;
- specijalista strukovni inženjer mašinstva, prethodno završene strukovne studije u mašinstvu;
- pilot aviona;

-
- diplomirani inženjer mašinstva, smer za aerokosmotehniku - vazduhoplovni vojni mašinski inženjer;
  - lice koje poseduje dozvolu (PART - 66) za održavanje vazduhoplova kategorije B1 ili B2, izdate u skladu sa Pravilnikom o obezbeđivanju kontinuirane plovidbenosti vazduhoplova i drugih vazduhoplovnih proizvoda, delova i uređaja i o odobravanju vazduhoplovno-tehničkih organizacija i osoblja koje se bave ovim poslovima.

Lice iz svih alineja ove podtačke treba da je steklo prethodno trogodišnje ili četvorogodišnje obrazovanje za odgovarajući obrazovni profil ili najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima odgovarajućeg obrazovnog profila van obrazovne ustanove.

(18) Pomoćni nastavnik:

Lice sa stečenim odgovarajućim specijalističkim obrazovanjem u oblasti mašinstva, odnosno majstorskim ispitom i petogodišnjom praksom na poslovima za odgovarajući obrazovni profil.

43) Nastavu i druge oblike obrazovno-vaspitnog rada iz stručnih predmeta za obrazovni profil Mehatroničar za radarske sisteme može da izvodi:

(1) Tehničko crtanje sa mašinskim elementima:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- profesor mašinstva;
- diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- diplomirani inženjer mašinstva - master.

(2) Mehanika

Tehnička mehanika sa mehanizmima:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- diplomirani mehaničar;
- profesor mehanike;
- profesor mašinstva;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- diplomirani inženjer mašinstva - master.

(3) Stručni engleski jezik:

- profesor, odnosno diplomirani filolog za engleski jezik i književnost;
- master filolog (studijski program Anglistika);
- master profesor jezika i književnosti (studijski program ili glavni predmet, odnosno profil Engleski jezik i književnost);
- master filolog - anglista (studijski program Primenjena anglistika).

(4) Istorija vazduhoplovstva:

- profesor istorije;
- diplomirani istoričar;
- master istoričar, prethodno završene osnovne akademske studije istorije.

(5) Ekologija i zaštita životne sredine:

- profesor biologije;
- diplomirani biolog;
- diplomirani profesor biologije i hemije;
- profesor ekologije i zaštite životne sredine;

-
- diplomirani ekolog životne sredine;
  - diplomirani ekolog za zaštitu životne sredine;
  - diplomirani ekolog - zaštita životne sredine;
  - diplomirani ekolog zaštite životne sredine - master;
  - diplomirani profesor biologije - master;
  - diplomirani biolog zaštite životne sredine;
  - diplomirani biolog - master;
  - diplomirani biolog za ekologiju i zaštitu životne sredine;
  - diplomirani biolog - ekolog;
  - diplomirani biolog, smer zaštita životne sredine;
  - diplomirani molekularni biolog i fiziolog;
  - diplomirani inženjer šumarstva za pejzažnu arhitekturu;
  - master biolog;
  - master ekolog;
  - master profesor biologije;
  - master profesor ekologije;
  - master profesor biologije i geografije.

(6) Modeliranje:

- diplomirani inženjer mašinstva;
- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer elektronike;
- diplomirani inženjer elektrotehnike;
- diplomirani inženjer industrijskog inženjerstva;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- master inženjer elektrotehnike i računarstva, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti elektrotehnike i računarstva;
- diplomirani inženjer mašinstva - master.

(7) Računari

Računarstvo i informatika

Programiranje:

- diplomirani matematičar - informatičar;
- diplomirani inženjer elektrotehnike;
- profesor informatike;
- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- diplomirani inženjer računarstva;
- diplomirani inženjer elektronike;
- diplomirani inženjer za informacione sisteme, odnosno diplomirani inženjer organizacije za informacione sisteme i diplomirani inženjer organizacionih nauka, odseci za informacione sisteme, informacione sisteme i tehnologije;
- profesor tehnike i informatike;
- diplomirani matematičar;

-
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinstva;
  - master matematičar;
  - master informatičar;
  - master inženjer elektrotehnike i računarstva;
  - master inženjer informacionih tehnologija;
  - diplomirani inženjer industrijskog inženjerstva;
  - master inženjer organizacionih nauka (studijski program Informacioni sistemi i tehnologije ili Softversko inženjerstvo i računarske nauke);
  - diplomirani inženjer mašinstva - master.

Lica iz al. 12-16. ove podtačke, koja su stekla akademsko zvanje master, moraju imati, u okviru završenih studija, položenih najmanje pet predmeta iz oblasti računarstva i informatike (od toga najmanje jedan iz oblasti Programiranje i najmanje jedan iz oblasti Objektivno orijentisano programiranje) i najmanje dva predmeta iz jedne ili dve sledeće oblasti - Matematika ili Teorijsko računarstvo, što dokazuju potvrdom izdatom od strane matične visokoškolske ustanove.

(8) Preduzetništvo:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- diplomirani inženjer industrijskog inženjerstva;
- diplomirani inženjer organizacije rada;
- profesor mašinstva;
- diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva.
- diplomirani ekonomista;
- diplomirani inženjer saobraćaja, smer vazdušni saobraćaj;
- diplomirani matematičar;
- diplomirani mehaničar;
- profesor matematike;
- diplomirani profesor matematike - master;
- diplomirani matematičar - master;
- master ekonomista, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti ekonomije;
- master inženjer saobraćaja, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti saobraćajnog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: vazdušni saobraćaj i transport;
- diplomirani inženjer mašinstva - master.

(9) Alati i merenja

Hidraulični i pneumatski sistemi

Motorna vozila

Pogon mehatronskih sistema

Kompozitni materijali:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- profesor mašinstva;
- diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
- diplomirani inženjer industrijskog inženjerstva;

-
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
  - diplomirani inženjer mašinstva - master.

(10) Prva pomoć:

- doktor medicine;
- diplomirani biolog;
- profesor biologije;
- diplomirani profesor biologije i hemije;
- diplomirani biolog zaštite životne sredine.

(11) Ljudski faktor:

- diplomirani psiholog;
- doktor medicine;
- master psiholog;
- specijalista doktor medicine, u oblasti vazduhoplovne medicine.

(12) Elektrotehnika

Elektronika

Električna i elektronska merenja

Radoradarski primopredajnici

Osnove digitalne i impulsne elektronike

Osnove automatizacije

Digitalna elektronika:

- profesor elektrotehnike;
- diplomirani inženjer elektronike;
- diplomirani inženjer elektrotehnike;
- master inženjer elektrotehnike i računarstva.

(13) Tehnologija elektromaterijala

Električni pogon i oprema

Sistemi upravljanja

Elektromašinski materijali:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- diplomirani inženjer industrijskog inženjerstva;
- diplomirani inženjer elektrotehnike;
- diplomirani inženjer elektronike;
- master inženjer elektrotehnike i računarstva;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- diplomirani inženjer mašinstva - master.

(14) Osnove sistema za protivvazduhoplovnu odbranu

Osmatranje vazdušnog prostora

Radarsko-računarski sistemi

Testiranje i dijagnostika radarsko-računarskih sistemi

Održavanje radarsko-računarskih sistemi

Upotreba radarsko-računarske tehnike:

- diplomirani inženjer mašinstva, smer za aerokosmotehniku;
- diplomirani inženjer elektrotehnike;
- diplomirani inženjer elektronike;
- diplomirani inženjer mašinstva, grupa vazduhoplovstvo;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: vazduhoplovstvo;
- pilot aviona;
- diplomirani inženjer mašinstva, smer za aerokosmotehniku - vazduhoplovni vojni mašinski inženjer.

(15) Za realizaciju praktične nastave, bloka praktične nastave, učenja kroz rad i bloka učenja kroz rad za predmete

Alati i merenja

Tehnologija elektromaterijala

Električna i elektronska merenja

Radoradarski primopredajnici

Održavanje radarsko-računarskih sistema

Električni pogon i oprema

Sistemi upravljanja

Radarsko-računarski sistemi

Testiranje i dijagnostika radarsko-računarski sistemi

Upotreba radarsko-računarske tehnike

Elektromašinski materijali

Elektrotehnika

Elektronika

Osnove automatizacije

Osmatranje vazdušnog prostora

Hidraulični i pneumatski sistemi

Pogon mehatronskih sistema:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- diplomirani inženjer elektrotehnike;
- diplomirani inženjer elektronike;
- diplomirani inženjer industrijskog inženjerstva;
- profesor mašinstva;
- profesor tehnike i mašinstva;
- strukovni inženjer mašinstva, iz oblasti mašinsko inženjerstvo;
- inženjer mašinstva;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- strukovni inženjer mašinstva;

-
- specijalista strukovni inženjer mašinstva, prethodno završene strukovne studije u mašinstvu;
  - pilot aviona;
  - diplomirani inženjer mašinstva, smer za aerokosmotehniku - vazduhoplovni vojni mašinski inženjer.

Lice iz svih alineja ove podtačke treba da je steklo prethodno trogodišnje ili četvorogodišnje obrazovanje za odgovarajući obrazovni profil ili najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima odgovarajućeg obrazovnog profila van obrazovne ustanove.

(16) Pomoćni nastavnik:

- Lice sa stečenim odgovarajućim specijalističkim obrazovanjem u oblasti mašinstva odnosno majstorskim ispitom i petogodišnjom praksom na poslovima za odgovarajući obrazovni profil.

17) Psihologija sa psihologijom ličnosti:

- diplomirani psiholog;
- profesor psihologije;
- diplomirani pedagog;
- master psiholog;
- master pedagog.

44) Nastavu i druge oblike obrazovno-vaspitnog rada iz stručnih predmeta za obrazovni profil Mehatroničar za raketne sisteme može da izvodi:

(1) Tehničko crtanje sa mašinskim elementima:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- profesor mašinstva;
- diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- diplomirani inženjer mašinstva - master.

(2) Mehanika

Tehnička mehanika sa mehanizmima:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- diplomirani mehaničar;
- profesor mehanike;
- profesor mašinstva;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- diplomirani inženjer mašinstva - master.

(3) Stručni engleski jezik:

- profesor, odnosno diplomirani filolog za engleski jezik i književnost;
- master filolog (studijski program Anglistika);
- master profesor jezika i književnosti (studijski program ili glavni predmet, odnosno profil Engleski jezik i književnost);
- master filolog - anglista (studijski program Primenjena anglistika).

(4) Istorija vazduhoplovstva:

- profesor istorije;
- diplomirani istoričar;

- master istoričar, prethodno završene osnovne akademske studije istorije.

(5) Ekologija i zaštita životne sredine:

- profesor biologije;
- diplomirani biolog;
- diplomirani profesor biologije i hemije;
- profesor ekologije i zaštite životne sredine;
- diplomirani ekolog životne sredine;
- diplomirani ekolog za zaštitu životne sredine;
- diplomirani ekolog - zaštita životne sredine;
- diplomirani ekolog zaštite životne sredine - master;
- diplomirani profesor biologije - master;
- diplomirani biolog zaštite životne sredine;
- diplomirani biolog - master;
- diplomirani biolog za ekologiju i zaštitu životne sredine;
- diplomirani biolog - ekolog;
- diplomirani biolog, smer zaštita životne sredine;
- diplomirani molekularni biolog i fiziolog;
- diplomirani inženjer šumarstva za pejzažnu arhitekturu;
- master biolog;
- master ekolog;
- master profesor biologije;
- master profesor ekologije;
- master profesor biologije i geografije.

(6) Modeliranje:

- diplomirani inženjer mašinstva;
- diplomirani inženjer elektronike;
- diplomirani inženjer elektrotehnike;
- diplomirani inženjer industrijskog inženjerstva;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- master inženjer elektrotehnike i računarstva, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti elektrotehnike i računarstva;
- diplomirani inženjer mašinstva - master.

(7) Računari

Računarstvo i informatika:

- diplomirani matematičar - informatičar;
- diplomirani inženjer elektrotehnike;
- profesor informatike;
- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- diplomirani inženjer računarstva;

- diplomirani inženjer elektronike;
- diplomirani inženjer za informacione sisteme, odnosno diplomirani inženjer organizacije za informacione sisteme i diplomirani inženjer organizacionih nauka, odseci za informacione sisteme, informacione sisteme i tehnologije;
- profesor tehnike i informatike;
- diplomirani matematičar;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinstva;
- master matematičar;
- master informatičar;
- master inženjer elektrotehnike i računarstva;
- master inženjer informacionih tehnologija;
- diplomirani inženjer industrijskog inženjerstva;
- master inženjer organizacionih nauka (studijski program Informacioni sistemi i tehnologije ili Softversko inženjerstvo i računarske nauke);
- diplomirani inženjer mašinstva - master.

Lica iz al. 12-16. ove podtačke, koja su stekla akademsko zvanje master, moraju imati, u okviru završenih studija, položenih najmanje pet predmeta iz oblasti računarstva i informatike (od toga najmanje jedan iz oblasti Programiranje i najmanje jedan iz oblasti Objektivno orijentisano programiranje) i najmanje dva predmeta iz jedne ili dve sledeće oblasti - Matematika ili Teorijsko računarstvo, što dokazuju potvrdom izdatom od strane matične visokoškolske ustanove.

(8) Preduzetništvo:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- diplomirani inženjer organizacije rada;
- profesor mašinstva;
- diplomirani inženjer industrijskog inženjerstva;
- diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva.
- diplomirani ekonomista;
- diplomirani inženjer saobraćaja, smer vazdušni saobraćaj;
- diplomirani matematičar;
- diplomirani mehaničar;
- profesor matematike;
- diplomirani profesor matematike - master;
- diplomirani matematičar - master;
- master ekonomista, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti ekonomije;
- master inženjer saobraćaja, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti saobraćajnog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: vazdušni saobraćaj i transport;
- diplomirani inženjer mašinstva - master.

(9) Alati i merenja

Hidraulični i pneumatski sistemi

Motorna vozila

Pogon mehatronskih sistema

Kompozitni materijali:

-
- diplomirani mašinski inženjer;
  - diplomirani inženjer mašinstva;
  - profesor mašinstva;
  - diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
  - diplomirani inženjer industrijskog inženjerstva;
  - master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
  - diplomirani inženjer mašinstva - master.

(10) Prva pomoć:

- doktor medicine;
- diplomirani biolog;
- profesor biologije;
- diplomirani profesor biologije i hemije;
- diplomirani biolog zaštite životne sredine.

(11) Ljudski faktor:

- diplomirani psiholog;
- doktor medicine;
- master psiholog;
- specijalista doktor medicine, u oblasti vazduhoplovne medicine.

(12) Elektrotehnika

Elektronika

Električna i elektronska merenja

Radoradarski primopredajnici

Osnove digitalne i impulsne elektronike

Osnove automatizacije

Digitalna elektronika:

- profesor elektrotehnike;
- diplomirani inženjer elektronike;
- diplomirani inženjer elektrotehnike;
- master inženjer elektrotehnike i računarstva.

(13) Tehnologija elektromaterijala

Električni pogon i oprema

Sistemi upravljanja

Elektromašinski materijali:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- diplomirani inženjer industrijskog inženjerstva;
- diplomirani inženjer elektrotehnike;
- diplomirani inženjer elektronike;
- master inženjer elektrotehnike i računarstva;

-
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
  - diplomirani inženjer mašinstva - master.

(14) Osnove sistema za protivvazduhoplovnu odbranu

Tehnička podrška

Osnove raketne tehnike

Testiranje i dijagnostika raketnih sistema

Održavanje raketnih sistema

Upotreba raketnih sistema:

- diplomirani inženjer mašinstva, smer za aerokosmotehniku;
- diplomirani inženjer mašinstva, grupa vazduhoplovstvo;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva na studijskom programu, odnosno modulu: vazduhoplovstvo;
- pilot aviona;
- diplomirani inženjer mašinstva, smer za aerokosmotehniku - vazduhoplovni vojni mašinski inženjer.

(15) Za realizaciju praktične nastave, bloka praktične nastave, učenja kroz rad i bloka učenja kroz rad za predmete

Alati i merenja

Tehnologija elektromaterijala

Električna i elektronska merenja

Radoradarski primopredajnici

Električni pogon i oprema

Sistemi upravljanja

Osnove raketne tehnike

Testiranje i dijagnostika raketnih sistema

Održavanje raketnih sistema

Upotreba raketnih sistema

Tehnička podrška

Elektromašinski materijali

Elektrotehnika

Elektronika

Osnove automatizacije

Hidraulični i pneumatski sistemi

Pogon mehatronskih sistema:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- diplomirani inženjer industrijskog inženjerstva;
- profesor mašinstva;
- diplomirani inženjer elektrotehnike;
- diplomirani inženjer elektronike;
- profesor tehnike i mašinstva;
- strukovni inženjer mašinstva, iz oblasti mašinsko inženjerstvo;

-
- inženjer mašinstva;
  - master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
  - strukovni inženjer mašinstva;
  - specijalista strukovni inženjer mašinstva, prethodno završene strukovne studije u mašinstvu;
  - pilot aviona;
  - diplomirani inženjer mašinstva, smer za aerokosmotehniku - vazduhoplovni vojni mašinski inženjer.

Lice iz svih alineja ove podtačke treba da je steklo prethodno trogodišnje ili četvorogodišnje obrazovanje za odgovarajući obrazovni profil ili najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima odgovarajućeg obrazovnog profila van obrazovne ustanove.

(16) Pomoćni nastavnik:

Lice sa stečenim odgovarajućim specijalističkim obrazovanjem u oblasti mašinstva odnosno majstorskim ispitom i petogodišnjom praksom na poslovima za odgovarajući obrazovni profil.

(17) Psihologija sa psihologijom ličnosti:

- diplomirani psiholog;
- profesor psihologije;
- diplomirani pedagog;
- master psiholog;
- master pedagog.

45) Nastavu i druge oblike obrazovno vaspitnog rada iz stručnih predmeta za obrazovni profil Tehničar za dizajn u mašinstvu može da izvodi:

(1) Crtanje, slikanje i vajarje

Teorija forme:

- diplomirani slikar - profesor likovne kulture;
- akademski slikar - likovni pedagog;
- diplomirani slikar - likovni pedagog;
- diplomirani slikar zidnog slikarstva;
- diplomirani slikar - zidno slikarstvo;
- diplomirani vajar - profesor likovne kulture;
- akademski vajar - likovni pedagog;
- lice sa završenim fakultetom likovnih umetnosti, slikarski odsek;
- diplomirani slikar;
- diplomirani vajar;
- lice sa završenim fakultetom primenjenih umetnosti, svi odseci ili katedre;
- diplomirani umetnik fotografije - profesor likovne kulture;
- diplomirani umetnik novih likovnih medija - profesor likovne kulture;
- master likovni umetnik;
- master primenjeni umetnik;
- master dizajner;
- diplomirani likovni umetnik - freskopisac.

Lice iz alineja četrnaesta do šesnaeste ove podtačke treba da ima završene osnovne i master akademske studije na studijskom programu za slikarstvo, primenjeno slikarstvo, konzervaciju i restauraciju, zidno slikarstvo, odnosno, klasično slikarstvo.

(2) Istorija dizajna 1

Istorija dizajna 2:

- profesor istorije umetnosti;
- diplomirani istoričar umetnosti;
- lice sa završenim fakultetom likovnih umetnosti;
- lice sa završenim fakultetom primenjenih umetnosti, svi odseci ili katedre;
- diplomirani slikar;
- diplomirani vajar;
- master istoričar umetnosti;
- master likovni umetnik;
- master primenjeni umetnik;
- master dizajner;
- master konzervator i restaurator.

Lice iz alineja sedma do jedanaesta ove podtačke treba da ima prethodno završene osnovne akademske studije iz oblasti istorija umetnosti, likovna umetnost, primenjena umetnost, dizajn, odnosno konzervacija i restauracija.

(3) Dizajn u mašinstvu

Praktična nastava:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- profesor mašinstva;
- diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- diplomirani inženjer mašinstva - master;
- lice sa završenim fakultetom primenjenih umetnosti, odsek industrijski dizajn;
- diplomirani dizajner industrijskih proizvoda;
- master dizajner, prethodno završene osnovne akademske studije na studijskom programu, odnosno modulu industrijski dizajn.

46) Ekologija i zaštita životne sredine:

- profesor biologije;
- diplomirani biolog;
- diplomirani profesor biologije i hemije;
- profesor ekologije i zaštite životne sredine;
- diplomirani ekolog životne sredine;
- diplomirani ekolog za zaštitu životne sredine;
- diplomirani ekolog - zaštita životne sredine;
- diplomirani ekolog zaštite životne sredine - master;
- diplomirani profesor biologije - master;
- diplomirani biolog zaštite životne sredine;
- diplomirani biolog - master;
- diplomirani biolog za ekologiju i zaštitu životne sredine;
- diplomirani biolog - ekolog;
- diplomirani biolog, smer zaštita životne sredine;

-
- diplomirani molekularni biolog i fiziolog;
  - diplomirani inženjer šumarstva za pejzažnu arhitekturu;
  - master biolog;
  - master ekolog;
  - master profesor biologije;
  - master profesor ekologije;
  - master profesor biologije i geografije;
  - master hemičar.

Član 4

U stručnoj školi za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, u kojoj se stiče stručna osposobljenost za rad u trajanju od jedne godine, obrazovanje za rad u trajanju od dve godine i srednjeg obrazovanje u trajanju od tri godine, u području rada Mašinstvo i obrada metala, nastavu i druge oblike obrazovno-vaspitnog rada iz stručnih predmeta može da izvodi za:

1) Osnovne tehnike rada:

a) Za ostvarivanje sadržaja programa koji su zajednički za sve obrazovne profile:

- diplomirani inženjer poljoprivrede - svi smerovi;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- diplomirani inženjer tehnologije, svi odseci;
- diplomirani inženjer šumarstva - za obradu drveta;
- diplomirani inženjer tehnologije, tekstilni odsek;
- diplomirani inženjer tehnologije - odsek grafičkog inženjerstva;
- diplomirani inženjer tehnologije tekstilne konfekcije;
- diplomirani građevinski inženjer;
- diplomirani inženjer arhitekture;
- diplomirani arhitekta;
- diplomirani defektolog - oligofrenolog;
- diplomirani inženjer za razvoj - mašinska struka, sa stečenim odgovarajućim srednjim obrazovanjem;
- profesor tehnike i mašinstva;
- specijalista strukovni inženjer mašinstva, koji je stekao stručni naziv i zadržao pravo na njegovo korišćenje u skladu sa propisima prema kojima je stekao taj stručni naziv, koji je prethodno završio strukovne studije u oblasti mašinstva, sa stečenim odgovarajućim srednjim obrazovanjem;
- diplomirani tekstilni inženjer za dizajn i projektovanje tekstila i odeće;
- diplomirani inženjer za tekstilno inženjerstvo - tekstilno-mašinska struka;
- diplomirani inženjer tekstilno-mašinske struke;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- diplomirani inženjer mašinstva - master.

Lica iz al. (1)-(10) i (12)-(19) moraju da imaju stručnu defektološku osposobljenost ili stručnu spremu diplomiranog defektologa.

b) Za ostvarivanje sadržaja programa u području rada Mašinstvo i obrada metala po obrazovnim profilima nastavu mogu izvoditi i:

- profesor mašinstva;
- inženjer mašinstva;
- diplomirani pedagog opštetehtničkog obrazovanja;

-
- viši stručni saradnik metalske struke;
  - nastavnik praktične nastave metalske struke;
  - nastavnik opštetechničkog obrazovanja;
  - lice sa stečenim srednjim obrazovanjem i položenim specijalističkim ispitom za obrazovni profil u području rada mašinstvo i obrada metala;
  - master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
  - diplomirani inženjer mašinstva - master.

Lica iz podtačke b) moraju da imaju stručnu defektološku osposobljenost ili stručnu spremu diplomiranog defektologa.

2) Poznavanje materijala:

- (1) diplomirani inženjer tehnologije - grupa neorgansko-tehnološka;
- (2) diplomirani inženjer mašinstva;
- (3) profesor mašinstva;
- (4) diplomirani inženjer metalurgije;
- (5) diplomirani inženjer za razvoj - mašinska struka;
- (6) profesor tehnike i mašinstva;
- (7) specijalista strukovni inženjer mašinstva, koji je stekao stručni naziv i zadržao pravo na njegovo korišćenje u skladu sa propisima prema kojima je stekao taj stručni naziv, koji je prethodno završio strukovne studije u oblasti mašinstva;
- (8) diplomirani defektolog za metodiku nastave za predmete u području rada mašinstvo i obrada metala;
- (9) diplomirani defektolog, na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine, po propisu koji je uređivao visoko obrazovanje do 10. septembra 2005. godine, sa položenim ispitima iz predmeta: Metodika nastave veština za decu ometenu u intelektualnom razvoju; Tehnologija materijala i zanimanja sa metodikom elektrometalske, tekstilne, grafičke i uslužne delatnosti;
- (10) master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- (11) diplomirani inženjer mašinstva - master.

Lica iz podtač. (1)-(7) i (10)-(11) moraju da imaju stručnu defektološku osposobljenost ili stručnu spremu diplomiranog defektologa.

3) Osnove mašinstva:

- (1) diplomirani inženjer mašinstva;
- (2) profesor mašinstva;
- (3) diplomirani inženjer za razvoj - mašinska struka;
- (4) profesor tehnike i mašinstva;
- (5) specijalista strukovni inženjer mašinstva, koji je stekao stručni naziv i zadržao pravo na njegovo korišćenje u skladu sa propisima prema kojima je stekao taj stručni naziv, koji je prethodno završio strukovne studije u oblasti mašinstva;
- (6) diplomirani defektolog za metodiku nastave za predmete u području rada mašinstvo i obrada metala;
- (7) diplomirani defektolog, na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine, po propisu koji je uređivao visoko obrazovanje do 10. septembra 2005. godine, sa položenim ispitima iz predmeta: Metodika nastave veština za decu ometenu u intelektualnom razvoju; Tehnologija materijala i zanimanja sa metodikom elektrometalske, tekstilne, grafičke i uslužne delatnosti;
- (8) master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- (9) diplomirani inženjer mašinstva - master.

Lica iz podtač. (1)-(5) i (8)-(9) moraju da imaju stručnu defektološku osposobljenost ili stručnu spremu diplomiranog defektologa.

4) Tehničko crtanje sa mašinskim elementima:

- (1) diplomirani inženjer mašinstva;
- (2) profesor mašinstva;
- (3) diplomirani pedagog opštetechničkog obrazovanja;

---

(4) diplomirani inženjer za razvoj - mašinska struka;

(5) profesor tehnike i mašinstva;

(6) specijalista strukovni inženjer mašinstva, koji je stekao stručni naziv i zadržao pravo na njegovo korišćenje u skladu sa propisima prema kojima je stekao taj stručni naziv, koji je prethodno završio strukovne studije u oblasti mašinstva;

(7) diplomirani defektolog za metodiku nastave za predmete u području rada mašinstvo i obrada metala;

(8) diplomirani defektolog, na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine, po propisu koji je uređivao visoko obrazovanje do 10. septembra 2005. godine, sa položenim ispitima iz predmeta: Metodika nastave veština za decu ometenu u intelektualnom razvoju; Tehnologija materijala i zanimanja sa metodikom elektrometalske, tekstilne, grafičke i uslužne delatnosti;

(9) master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;

(10) diplomirani inženjer mašinstva - master.

Lica iz podtač. (1)-(6) i (9)-(10) moraju da imaju stručnu defektološku osposobljenost ili stručnu spremu diplomiranog defektologa.

5) Materijali i obrada metala:

(1) diplomirani inženjer tehnologije - grupa neorgansko-tehnološka;

(2) diplomirani inženjer mašinstva;

(3) profesor mašinstva;

(4) diplomirani inženjer metalurgije;

(5) diplomirani inženjer za razvoj - mašinska struka;

(6) profesor tehnike i mašinstva;

(7) specijalista strukovni inženjer mašinstva, koji je stekao stručni naziv i zadržao pravo na njegovo korišćenje u skladu sa propisima prema kojima je stekao taj stručni naziv, koji je prethodno završio strukovne studije u oblasti mašinstva;

(8) diplomirani defektolog za metodiku nastave za predmete u području rada mašinstvo i obrada metala;

(9) diplomirani defektolog, na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine, po propisu koji je uređivao visoko obrazovanje do 10. septembra 2005. godine, sa položenim ispitima iz predmeta: Metodika nastave veština za decu ometenu u intelektualnom razvoju; Tehnologija materijala i zanimanja sa metodikom elektrometalske, tekstilne, grafičke i uslužne delatnosti;

(10) master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;

(11) diplomirani inženjer mašinstva - master.

Lica iz podtač. (1)-(7) i (10)-(11) moraju da imaju stručnu defektološku osposobljenost ili stručnu spremu diplomiranog defektologa.

6) Tehnologija rada:

(1) diplomirani inženjer mašinstva;

(2) inženjer mašinstva;

(3) profesor mašinstva diplomirani defektolog;

(4) diplomirani pedagog opštetehtničkog obrazovanja;

(5) diplomirani inženjer za razvoj - mašinska struka;

(6) profesor tehnike i mašinstva;

(7) specijalista strukovni inženjer mašinstva, koji je stekao stručni naziv i zadržao pravo na njegovo korišćenje u skladu sa propisima prema kojima je stekao taj stručni naziv, koji je prethodno završio strukovne studije u oblasti mašinstva;

(8) diplomirani defektolog za metodiku nastave za predmete u području rada mašinstvo i obrada metala;

(9) diplomirani defektolog, na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine, po propisu koji je uređivao visoko obrazovanje do 10. septembra 2005. godine, sa položenim ispitima iz predmeta: Metodika nastave veština za decu ometenu u intelektualnom razvoju; Tehnologija materijala i zanimanja sa metodikom elektrometalske, tekstilne, grafičke i uslužne delatnosti;

(10) master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;

(11) diplomirani inženjer mašinstva - master.

Lica iz podtač. (1)-(7) i (10)-(11) moraju da imaju stručnu defektološku osposobljenost ili stručnu spremu diplomiranog defektologa.

---

7) Praktična nastava:

- (1) diplomirani defektolog - oligofrenolog sa savladanim programom metodike mašinstva i obrade metala;
- (2) diplomirani inženjer mašinstva;
- (3) profesor mašinstva;
- (4) inženjer mašinstva;
- (5) diplomirani pedagog opšteg obrazovanja;
- (6) viši stručni radnik metalske struke;
- (7) nastavnik praktične nastave metalske struke;
- (8) nastavnik opštetehničkog obrazovanja;
- (9) lemilac, bravar, limar, autolimar, kovač, preser, zavarivač i automehaničar, sa položenim specijalističkim ispitom;
- (10) diplomirani inženjer za razvoj - mašinska struka;
- (11) strukovni inženjer mašinstva;
- (12) profesor tehnike i mašinstva;
- (13) specijalista strukovni inženjer mašinstva, koji je stekao stručni naziv i zadržao pravo na njegovo korišćenje u skladu sa propisima prema kojima je stekao taj stručni naziv, koji je prethodno završio strukovne studije u oblasti mašinstva;
- (14) master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- (15) diplomirani inženjer mašinstva - master.

Lica iz podtač. (2)-(13) i (14)-(15) moraju da imaju stečeno i najmanje srednje obrazovanje za odgovarajući obrazovni profil.

Nastavnici praktične nastave, pored propisanog obrazovanja, moraju da imaju stručnu defektološku osposobljenost ili stručnu spremu diplomiranog defektologa.

8) Pomoćni nastavnik:

(1) lice koje je steklo srednje obrazovanje u trogodišnjem ili četvorogodišnjem trajanju za obrazovni profil, odnosno zanimanje: bravar, mašinbravar, limar ili građevinski limar, autolimar, instalater ili instalater vodovoda i kanalizacije, monter uređaja za klimatizaciju ili monter grejanja i provetravanja, kovač - presar, elektrozavarivač.

Član 5

U stručnoj školi za sticanje specijalističkog obrazovanja u jednogodišnjem trajanju u području rada Mašinstvo i obrada metala, nastavu i druge oblike obrazovno-vaspitnog rada iz stručnih predmeta može da izvodi za:

1) Merenje i kontrolisanje

Mašine i alatke za obradu struganjem

Alati i pribori za struganje

Automatizovani obradni sistemi

Mašine i alatke za obradu glodanjem

Alati i pribori za glodanje

Mašine i alatke za obradu bušenjem

Alati i pribori za bušenje

Mašine i alatke za obradu brušenjem

Alati i pribori za brušenje

Mašine, alati i uređaji za obradu lima

Tehnologija opravke vozila

Mašine, alati i pribori za izradu alata

Tehnologija izrade i montaže alata

Konstrukcija vozila
Projektovanje tehnologije obrade
Programiranje NU mašina
Fleksibilna automatizacija
Alati i pribori za NU mašine
Mašine i alatke
Alati i pribori
Tehnologija obrade
Podešavanje mašina i alatki
Metalne konstrukcije
Izrada i montaža metalnih konstrukcija
Uređaji i oprema za grejanje i klimatizaciju
Automatska regulacija grejanja i klimatizacije
Tehnologija montaže i održavanja i uređaji za grejanje i klimatizaciju
Mašinske konstrukcije i mehanizmi
Tehnologija održavanja mašina i alatki
Motori SUS
Motorna vozila
Elementi automatizacije vozila
Eksploatacija održavanja vozila
Vazduhoplovne pogonske grupe
Sistemi vazduhoplova
Stabilnost konstrukcije vazduhoplova
Organizacija i sistemi održavanja vazduhoplova
Termodinamika i termotehnika sa hidraulikom
Termoenergetska postrojenja
Eksploatacija i održavanje termoenergetskih postrojenja
Tehnika merenja i automatizacija postrojenja
Hidraulika sa hidrauličkim mašinama
Hydroenergetska postrojenja
Eksploatacija i održavanje hidroenergetskih postrojenja
Termodinamika i termotehnika sa pneumatikom
Gasovi i pneumoenergetska postrojenja
Eksploatacija i održavanje gasovi i pneumoenergetskih postrojenja
Hidrauličke i pneumatske komponente
Hidraulički i pneumatski sistemi
Tehnologija održavanja hidrauličkih i pneumatskih sistema
Zavarene konstrukcije

Tehnologija zavarivanja i izrada zavarenih konstrukcija

Teorija i postupci zavarivanja

Kontrola i ispitivanje zavarenih konstrukcija

Železnička vozila

Tehnička dijagnostika vučnih vozila

Tehnologija održavanja železničkih vozila

Mehanička oprema i pomoćni uređaji železničkih vozila

Dizel vučna vozila

Dizel motori i sistemi dizel motora na vučnim vozilima

Dijagnostika i regulisanje dizel lokomotiva

Tehnologija održavanja dizel motora

Mehanizmi i konstrukcije

Mašine i uređaji precizne mehanike sa tehnologijom održavanja

Konstrukcija broda

Tehnologija brodogradnje

Oprema navoza i dokova

Montaža broda

Brodski motori SUS

Pomoćne brodske mašine

Održavanje i remont motora

Brodaska automatika

Plovidbeni tehnički propisi

Plovna prevozna sredstva

Održavanje brodskih motora

Automatska oružja

Primenjeni materijali u oružarstvu

Konstrukcija i ispitivanje funkcije sistema streljačkog oružja

Nišanske sprave

Mehanizmi oružja

Hidraulične, pneumatske i električne komponente:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- profesor mašinstva;
- profesor tehnike i mašinstva;
- diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- diplomirani inženjer mašinstva - master.

2) Organizacija proizvodnje:

- diplomirani mašinski inženjer;

-
- diplomirani inženjer mašinstva;
  - diplomirani inženjer metalurgije - za obrazovne profile: mašinski tehničar i brodomašinski tehničar;
  - diplomirani inženjer organizacije rada;
  - profesor mašinstva;
  - diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
  - master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
  - diplomirani inženjer za razvoj - mašinska struka;
  - master inženjer industrijskog inženjerstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva ili industrijskog inženjerstva;
  - diplomirani inženjer za industrijski menadžment;
  - diplomirani inženjer organizacionih nauka - odsek za menadžment;
  - diplomirani inženjer menadžmenta za industrijski menadžment;
  - diplomirani inženjer mašinstva - master.

3) Mašinski materijali metalnih i zavarenih konstrukcija

Materijali za izradu alata:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- diplomirani inženjer metalurgije;
- diplomirani inženjer tehnologije - svi odseci osim tekstilnog;
- profesor mašinstva;
- diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- diplomirani inženjer za razvoj - mašinska struka;
- diplomirani inženjer mašinstva - master.

4) Informacioni sistemi na srpskoj železnici:

- diplomirani inženjer elektrotehnike, smer elektronike i telekomunikacija;
- diplomirani inženjer elektrotehnike, smer tehničke fizike i obrade podataka;
- diplomirani inženjer elektrotehnike, smer elektronike i automatike;
- diplomirani inženjer elektrotehnike, smer automatike i tehnike računara;
- master inženjer elektrotehnike i računarstva.

5) Osnove elektronike:

- diplomirani inženjer elektronike;
- diplomirani inženjer elektrotehnike, smer elektronike i telekomunikacija;
- diplomirani inženjer elektrotehnike, smer elektronike i automatike;
- diplomirani inženjer elektrotehnike, smer tehničke fizike i obrade podataka;
- diplomirani inženjer elektrotehnike, smer elektronike i računarske tehnike;
- profesor elektrotehnike;
- master inženjer elektrotehnike i računarstva.

6) Brodske električne mašine i uređaji:

- diplomirani inženjer elektrotehnike, energetski odsek;

- master inženjer elektrotehnike i računarstva.

7) Optički sklop organa vida:

- doktor medicine.

8) Optometrija

Kontaktna sočiva:

- diplomirani fizičar;
- profesor fizike;
- diplomirani fizičar - profesor fizike - master;
- diplomirani fizičar - teorijska i eksperimentalna fizika - master;
- diplomirani fizičar - primenjena i kompjuterska fizika - master;
- diplomirani fizičar - primenjena fizika i informatika - master;
- diplomirani fizičar - medicinska fizika;
- diplomirani profesor fizike - master;
- diplomirani fizičar - master;
- diplomirani fizičar - master medicinske fizike;
- master profesor fizike;
- master fizičar.

9) Praktična nastava:

1) Za obrazovne profile: metalostrugar - specijalista, metaloglodač - specijalista, metalobušač - specijalista, metalobrusač - specijalista, obrađivač metala na NU mašinama - specijalista, podešavač alatnih mašina - specijalista, bravar - specijalista, autolimar - specijalista, alatničar - specijalista, instalater grejanja i klimatizacije - specijalista, mehaničar alatnih mašina - specijalista, automehaničar - specijalista, vazduhoplovni mehaničar - specijalista, mehaničar termoenergetskih postrojenja - specijalista, mehaničar hidroenergetskih postrojenja - specijalista, mehaničar gaso i pneumoenergetskih postrojenja - specijalista, mehaničar hidraulike i pneumatike - specijalista, zavarivač - specijalista, mehaničar šinskih vozila - specijalista, mehaničar motora dizel lokomotive - specijalista, precizni mehaničar - specijalista, brodomonter - specijalista, brodotraser - specijalista, brodomehaničar - specijalista, mašinista unutrašnje plovidbe - specijalista, mehaničar - oružar - specijalista:

- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- profesor mašinstva;
- profesor tehnike i mašinstva;
- diplomirani inženjer za upravljanje tehničkim sistemima - klimatizacija, grejanje i hlađenje;
- diplomirani inženjer za upravljanje tehničkim sistemima - procesna tehnika;
- diplomirani inženjer za upravljanje tehničkim sistemima - održavanje mašina;
- strukovni inženjer mašinstva, iz oblasti mašinsko inženjerstvo;
- inženjer mašinstva;
- mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
- viši stručni radnik metalske struke;
- nastavnik praktične nastave metalske struke;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinskog inženjerstva;
- strukovni inženjer mašinstva;
- specijalista strukovni inženjer mašinstva, prethodno završene strukovne studije u mašinstvu;

-
- odgovarajuće srednje stručno obrazovanje u oblasti mašinstva, položen odgovarajući specijalistički odnosno majstorski ispit sa petogodišnjom praksom;
  - nastavnik proizvodnog mašinstva;
  - diplomirani inženjer za razvoj - mašinska struka;
  - strukovni master inženjer mašinstva;
  - diplomirani inženjer mašinstva - master.

Lice iz svih alineja ove podtačke treba da je steklo trogodišnje ili četvorogodišnje obrazovanje u području rada Mašinstvo i obrada metala ili najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima odgovarajućeg profila van obrazovne ustanove.

2) Za obrazovni profil optičar optometrista:

- diplomirani fizičar;
- diplomirani fiziko-hemičar;
- profesor fizike;
- diplomirani fizičar - medicinska fizika;
- diplomirani profesor fizike - master;
- diplomirani fizičar - master;
- diplomirani fizičar - master medicinske fizike;
- master profesor fizike;
- master fizičar;
- diplomirani mašinski inženjer;
- diplomirani inženjer mašinstva;
- diplomirani inženjer za razvoj mašinske struke;
- master inženjer mašinstva, prethodno završene studije prvog stepena - osnovne akademske studije u oblasti mašinstva;
- diplomirani inženjer mašinstva - master.

Lice iz ove podtačke, alineja 10-14, treba da je prethodno steklo odgovarajuće srednje obrazovanje za optičara ili mehaničara optike ili tehničara optike.

Član 6

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o stepenu i vrsti obrazovanja nastavnika i pomoćnih nastavnika u stručnim školama u području rada Mašinstvo i obrada metala ("Službeni glasnik RS - Prosvetni glasnik", broj 14/23).

Član 7

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije - Prosvetnom glasniku".

Tip dokumenta:	Propis
Naslov:	PRAVILNIK O STEPENU I VRSTI OBRAZOVANJA NASTAVNIKA I POMOĆNIH NASTAVNIKA U STRUČNIM ŠKOLAMA U PODRUČJU RADA MAŠINSTVO I OBRADA METALA ("Sl. glasnik RS - Prosvetni glasnik", br. 2/2025)
Rubrika:	IX-2 - Vanprivredne delatnosti/Obrazovanje, učenički i studentski standard
Nivo dokumenta:	Republike Srbije
Glasiło:	Službeni glasnik RS - Prosvetni glasnik, broj 2/2025 od 13/03/2025
Vrsta propisa:	Pravilnici
Propis na snazi:	21/03/2025 -
Verzija na snazi:	21/03/2025 -
Osnov za donošenje:	Na osnovu člana 141. stav 12. Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja ("Službeni glasnik RS", br. 88/17, 27/18 - dr. zakon, 10/19, 6/20, 129/21 i 92/23), Ministar prosvete donosi PRAVILNIK O STEPENU I VRSTI OBRAZOVANJA NASTAVNIKA I POMOĆNIH NASTAVNIKA U STRUČNIM ŠKOLAMA U PODRUČJU RADA MAŠINSTVO I OBRADA METALA
Donosilac:	Ministarstvo prosvete
Natpropis:	ZAKON O OSNOVAMA SISTEMA OBRAZOVANJA I VASPITANJA ("Sl. glasnik RS", br. 88/2017, 27/2018 - dr. zakon, 10/2019, 27/2018 - dr. zakon, 6/2020, 129/2021, 92/2023 i 19/2025)
Ugašeni propisi:	PRAVILNIK O STEPENU I VRSTI OBRAZOVANJA NASTAVNIKA I POMOĆNIH NASTAVNIKA U STRUČNIM ŠKOLAMA U PODRUČJU RADA MAŠINSTVO I OBRADA METALA ("Sl. glasnik RS - Prosvetni glasnik", br. 14/2023)
Uneto u bazu:	19/03/2025
Komentar urednika:	-
Radi dobijanja potpunijih informacija o svim verzijama ovog propisa, aktivirajte tab "lična karta propisa".	
Komentar korisnika:	-

[Menjanje komentara korisnika](#)